

ప్రారాధన.

కవి

గోవావరిజిల్లాలో పుట్టిన సుబ్బరాజుగారి
నావిలాసాల వైభవమును కృష్ణులవారిచే

రచింపబడి

కవిగారి || చెప్పినట్లుగా పుట్టిన సుబ్బరాజుగారిచే
రచింపబడియె.

కొండూరుతలవారిపూజకు

నావిలాసాలను గ్రహించుటకు,

శ్రీకాళామహాస్త్రిగారివారిచే,

కళ్యాణగోపాల్వారిచే.

గార్లచే

చేయించబడియె.

కొండూరుజిల్లాలో

కళ్యాణగోపాల్వారిచే

పుస్తకముద్రాక్షరకళలయందు ముద్రించబడినది

(ముద్రాక్షరము)

శ్రీ

ప్రీతి క .

కం॥ అద్వైతబ్రహ్మడన ॥ స్వచ్ఛందభవల్పసేష
సన్నతచరితు ॥ వ్యద్వాఁసులందు నీయన ॥
విద్యన్తణిగాననన్నవినుతిఁతుఁగృహిత్ ॥

ఉత్సాహ ॥ శ్రీహరిష్ట భద్రప్రరిని స్థిరముగాను
ప్రబలఁగా ॥ వాహనముల, వీధులందు వ
చ్చిబోవఁబూడఁగా ॥ సాహసించి రైళ్లమీ
దసాగివెల్లిజూచితిత్ ॥ దేహమొదలినన్న
చరితదేవకృతిగ నిచ్చితిత్ ॥

మత్తకోకిల ॥ ఈవసుంధర హిందుదేశపునెం
పెసాసతికీడబత్ ॥ తీవీశేసెడిరత్నబూదిలి
దేజునందెయతాత్తుగా ॥ వావిలాలకులాభి
సోముఁడు వాసుదేవమహాత్ముఁడా ॥ దేవ
దేవుని జేరెదతగుధ దేవనిన్నినిపించెదన్

నఘ రేణ

శాదలవరించి

వామర } జగత్పతీధనంబులేక చాలసౌఖ్య
 ము. } మొందగా । నగణ్య విత్తముండి
 సౌఖ్య మబ్బ కుండునట్లు గా ।
 దిగజ్జనంబు జేయజాలు జాణ
 నీకునప్పనం । బుగా నొగ
 బ్రహ్మకావ్యము దయన్ గొ
 గదే ॥

పోకిలా } రాణిపెట్టొరియా మహాత్తకు
 ము. } బాబిలి జర్గగా । నాచెమా
 భూసురోత్తము నాశనంబిటు గల్గు
 నే । వాణిమూర్తి సువాహిలాల్ కుల
 వాసుదేవు చరిత్రనే । బూని వ్రా
 సిత శ్రీహరికృతి పొంది దయగని
 బ్రోవవే ॥

• ౧౨౪ •

భాత్రారాధన .

- శ్రీజగత్పతి విఘ్నేశు శ్రీపరాంబ
నింటికులదేవుగురునాథునెసగగొలచి
మేటి గురువుల సుకవుల సూటిదలచి
- 4 భారత మదినీధి పంచమివ్రాయబూని
మనము భుట్టినపల్లె గ్రామంబనంగ
గృహజిల్లాను బరగడు గృహదరిని
గారుమూరది రేపల్లె కడనయిందె
- 3 గొప్పదశచేత బూర్వమందొప్పి యుండె
మనకు మాతామహులు రాజమాన్య వరులు
వశ్యమన్వయ తెలకులు ప్రబలి నవుడు
సత్యవంతులు ధనికులు చాలగలరు
- 12 ఉత్సవంబులు హేచ్చెను సూరిగుట్లు
వావిలాలప్రయార్యుండు కోవిదుండు
మనల గన్నట్టి మహానీయుడనఘ తేజా
డవని వ్దవహారముల దక్షుడలవరించి

- 16 భాసిలవ నాడుతత్పురివాసిజెందె
 పిల్లలకు విద్యగఱపంగ నుల్లసించి
 రామప్రసాదధానిని రమ్మనంగ
 రాకపోగను శాకమూరంగయాభ్యు
- 20 డరుగుదెంచెను నింగ్గీషుగరప మనకు
 సురుదినంబున ముప్పైల్ల మెఱసిమీఱి
 వరుస-ఏ-బీ-సి-డీ-లన్ని గురుతుడెలసి
 నెగడిన మహానుభావుని సుగతిభ్రాతృ
- 24 చరితగా జెప్పనూని శ్రీహరికికృతగ
 అపుడు నాయుపనయంబు కక్కయ్యజరిపె
 అత్తపాపకు పరిణయ మమరెనీకు
 మచ్చగని కొండుభొట్లహర్తుచ్చితులయి
- 28 సాగవిప్ప లమడకపై బాగుగనిక
 వక్కవత్సర మప్పరి కక్కగారు
 హూని విద్యను జెప్పించి నాణెముగని
 బండరుపైన వ్యాజాన బంధుజాల
- 32 ముందు గుంటూరు బస్తిదానుండ వొరగ,
 మనకు మేనత్త కూతురు మాన్యురాలు

- భువనగిరి అభిలాంషమ్మ బుణ్ణురాయి
 నాడెబరగను ఆధానచుమరి సోమి
 36 దేవిగానమ్మ బావతా దీక్షుదులుగా
 పెద్దతరగతి జేర్చిన శ్రీధరమాపి
 బుద్ధి నానాదులెట్టించి వృద్ధిపరచి
 వదెన రుక్మిణి నామ్మికివరుడ వయిన
 40 సద్యరప్రసాదీవా చిన్నకాశ్రీ అన్న
 మామ్మ పెనిమిటి దెప్పినమాట పట్టి
 మనకు నింగ్గీపు జెప్పింపమది దలచిన
 కక్కగార్ గుర్రమెక్కి తానొక్కరుండై
 44 బడినవార్తను విన్నంత బానిమాని
 అమ్మ పిన్నవ్వ మామ్మ మేనత్తరాగ
 బుచ్చినాయన పెద్దన్న వచ్చిజేర
 యింటి జిన్నాయ నమ్మెత్తలొంటినుండ
 48 పాఠములహెచ్చి ప్రబలితి వాసుదేవ
 శ్రీనివాసులనాయుడు చిన్నతంచి
 మెచ్చిబహుమతు ల్వరున నీకిచ్చిరన్న
 భువనగుత్తి గుండుపన్నాల ప్రోలిముఖ్య

- 52 ధారిబంధుల మెప్పులుపొందెనన్న
యింతలో బిన్ని శేషమ్మ సంతలేక
నన్ను బెంపుడుగోరి అమ్మన్నకాస్త్రీ
బంపమన్ననతో గక్క- బంపెకబురు
- 56 పుత్రకులనీవు శీఘ్రముపొందెదవని
వేంకట స్వామినాయక వెలమముఖ్యు
నానతందగమమునెల్లనాన్నదెచ్చి
మచిలిపురమున జదివింప మాన్యవిద్య
- 60 ఉమ్మరంగయ్య కాలలో నుంచెవీతి
అన్నపానాదు లమరింప నంబమాత
సుబ్బనాథ్యుడు బైపనుల్పాచుచుండ
కందిపచ్చడిలేమివిని కక్క- గారు
- 64 మండిపడి దంపతులనెంతో మందలించె
తాల్కమందునె కవితనీ వశముజెంద
కాస్త్రీ బావతో యతిగణ కాస్త్రమభ్య
సించి చిన బావనందులో మించదేర్చి
- 68 బావనేర్పంగ జదివితిథారతంబు
బాసుడేత పరబ్రహ్మ పండితేంద్రుడు

- మోతులుని మీరువిఖ్యాతి మన్ననలను
 ముందుజెందుదవని చాలకుంది బహుక
 72 వింటిజెననాడు యిప్పుడుగంటి గనుల
 హూణనో బిలుపేరిట నొప్పుపాఠ
 శాలజేరితి బహుమతుల్ చాలజెంది
 చిన్నకాలను గెలుపునో విన్ననొంది
 76 హిందుబడికిని మముబంపి చెందిముదము
 యూనివరిసేటి యంట్రున్న జానుమీర
 గలిచి యువ్యేకు జదువుచు బిలువకకట
 వచ్చితివి తూర్పునకు ఖ్యాతి యచ్చుపడగ
 80 జెప్పియన్నయ్య చరితంబు తప్పలేక
 ఆబుకారియిజారాల నందెవేసి
 బంధుజనమోషం పెతన పనిగనెంచి
 ఆశ్రితావళి బ్రోచినప్పయ్య కాస్త్రీ
 84 యనుగు సుతమిమ్మునెన్నగా నలవెనాకు
 మాన్య దుత్తమచాల సమాజకుండు
 పన్నెవాసర సభలు తత్పరికలను
 కందిరాక్షావు కార్పొట్లు - గారవింత

88 విప్రీవరథ్యా తిగపైను బృందయందుః
 బుచ్చినాయన బావలు చచ్చిపోగ
 నటమచిఱ్ఱురి నరసింహ వపుడెసాగ
 నప్పటికిబ్రహ్మ మహిమలకస్తు యేడ్వ

92 పిచ్చిచెల్లెదీక్షుడు వచ్చిశరె
 అట్టెరానాయి నేనునుజిట్టియన్న
 పగధమ శాస్త్రపరీక్షకు రిహితమయితె
 మపుడె రాజమహేంద్రము నందు. ఈ.పి.

96 మెట్టకాఫెమ్యేదొరసూకులు పట్టమెక్కె
 మార్పుట్లానరు, కెండాలుసరిగకెయినా
 నెప్పయిఘేలాదేలితి గొప్పగాను
 వివిధపుస్తక బహుమతుల్ విస్తరించె

100 నమ్మశ్రీ మహాలక్ష్మమ్ హర్షమొంద
 అత్త అక్కయ్య బాబయ్య యుత్తముండు
 నాయనద్వైత బ్రహ్మర్యుడాయ మాంబ
 నన్నుబెంచిరిబే మచే నన్నవినమె

104 జిన్నశ్రీవాసుడేవ శాస్త్రున్న గనమె
 కాశీనాథను పాడిరి కక్కగారు

రెండులక్షల కాబుకారీ యిజార

చిన్నబెద్దన్న లిద్దరు చెన్నమీరి

103 మక్కువను రాజమందిరి దిక్కుగనిరి

నానయికి తమ్ములకు పరిణయములైన

నాటియుత్సవ నాటకపాటలెపుడు

దలచుచును వానిబోలిన విలసత్కృతుల

112 పెక్కుశెప్పితివని విన్నవీచులూరు

సుబ్బరాయుడు కృష్ణుండు సబ్బరముగ

జబ్బపడ మామైసాయాన జాతిదేల్చి

తమ్ముడింగ్లీషు జనువ నుత్తముడుగాగ

16 నొప్పునంటివి కాలేదె తప్పకతడు

సంతులేదని జగడంబు జనువుదింట

ఘాతదయతోడ బరులను బాతువకట

భోజగళలతో నింతలో తేజమలిరి

120 రాజమందిరిశేరితి రాగభావ

నేనునానయ్య చిట్టెన్ననీసహాయ

మమరి యభ్యేకు జదివితె మతుల్పశ్రద్ధ

రకముప్రశ్నలబోధించి పికరువాపి

124 తెలుగు సాతాల నన్నింటి తెలివిగరవి

గ దిడి విద్య గాంచితి యూరనేడు

మనము జినవాడుగా దూరగనినదాని

సాటిలేదయ్య ఆనాటి సరసులేరి

128 ధీరశ్రీవాసుడేవ కాస్త్రీగభీర

శ్రీముఖంబున మేష్టరీ జేరెనన్న

పాతికే జీతమిచ్చిరి నూతనమని

కక్కకింతనె సంతోషమెక్కవయ్యె

132 గ్రహణిచే నవతార పూర్ణమగు ననుచు

ఉప్పుటేలూరు విడసి గుంటూరుకేగి

బంధువులు హర్షములదేచ్చి బండిమీద

కారుమూర్జేరి తల్లిసోదరుల గలసి

136 వచ్చి మరదలుబోవిని వాయుసపురి

రక్తజీర విరోచన మొక్కటయిన

వెంటనే రాజమందిరి సొంతింటికరగి

తగ తొలేకాని చాటనే తర్లుదనుచు

140 కన్నుమూసెను నిర్వాణ కాలమబ్బ

భావ వర్షమురాగాన చావువచ్చె

- నలుబదారేడ్లు నిండని గలినమీకు
 అమ్మ గర్భిణిగానుండ నానువాయు
 144 తప్ప దాయెనుకాస్త్రన్నకప్పయార్య
 మొదటి పుష్కరమపుడు మీపదవిగన్న
 బ్రాహ్మణోత్తము లందరప్పయ్య కాస్త్ర
 రెండుపుష్కరములు గన్న రెండవసుతు
 148 భ్యాతి రాజమహేంద్రని గరమమీర
 దొరలు సల్వెను పొర్చుపాస్తరు నుటేటు
 హారు సుపలును మెటకాపుధారు బర్ను
 జాన్స నాపెలు కెలసాలు వైతుగ్లెన్ని
 152 అసుకిన్సోపు లేడ్వబో తప్పయార్య.
 సూర్యనారాధనే ముఖ్య కార్యముగను
 సతతమునుగాక ప్రతిరథ సప్తమికిని
 దేల్చుబరమాన్నమున భూమిదేవతలను
 156 సాధ్విత్ర పురాంబసుత సోమఅధ్వరాధ్య
 ద్వారకను పెండ్లిచూచినవారలింక
 సారె సారెకు మీధాటి నూరడింతు
 భూరి పుష్కర దాత గంభీరసూర

- 160 జావిలా లప్పయ్యార్యనిక వ్రాయజాల
అబుగారంత సాగచిన్నయ్యపేర
నన్న లిద్దరు బావలు గొన్నియేళ్లు
బ్రబలితిరి బ్రేమజూపను ప్రభువులంత
- 164 స్కూలు మేష్టరికాస్త్రన్న జాలియండ
ఇంత నెలలన్ని బూర్తిగా జింతతోన
అచ్చగనె వెర్రిచెల్లిని నాతురముగ
మాసికము దీర్చిజాతక మేసియుంచి
- 168 కక్కలేడాయెనని ఏడ్చిరోక్కపెట్టు
నాకు జిట్టెన్నకునుయ్యె (F. A) గాకపోగ
సుబ్బరాయుడు కృష్ణుడు స్కూలుమాన
గన్న కూతురు వెంటనే గన్నుమూయ
- 172 మోదమందవు జీతంబు ముప్పదైన
సబురిజుష్ట్రేఫ్యేతలంగనరగవచ్చె
తమ్మునికి మచిలిపురిని పెదమ్మ వీర
మయిను జిట్టెమ్మ అల్లుళ్లు మరణమొంద
- 176 వానికినిసౌఖ్య మిడితివి బావజూడ
నేడెజగదప్పపంతులు వాడదిగిరి

- మాడునెలలాయె మమజూడ చాడియనుచు
 నాకుతిదిగఁగ్యెబోను జీకాకుశెంది
 180 అనుచునీకధికు నిగవన్గడెతమందు
 ఇంతదొర కర్న నాకిచ్చె జెంతనమల
 పురపుగవనరు మెంటుమేష్టరిని రెండు
 పదులుజీతాన వెంటనేపబలశేసి
 184 చాతికెను హేడ్డుమేష్టరి పాత్రుశేసి
 నలుబదాయెను బదిహెచ్చె నన్నకపుడు
 బి.య్యె విఫలంబుగాగ శీనయ్యతోడ
 పిచ్చికవ్వరో వరుడని భీతినుండ
 188 నమ్మ మేనత్త మనుమని కిమ్మనంగ
 అత్త చిన్నాయ నమ్మెత్త హర్ష మొంద
 కకక తేల్చకనేపోవగ నిన్నుబోలి
 సుప్పికిని మనమాతుల సుతుని సుతుని
 192 కాగనేర్పడె నదినీకు బాగుదోడ
 పిచ్చి సుబ్బుల పెండ్లిండ్లు హెచ్చుగనగ
 వచ్చినందరు మోదంబు లెచ్చజనిరి.
 భూరిబలగంబు జేరిరి బోట్లమీద

- 196 ఓడ తప్పగ మద్రాసు నుండమీరు
 నన్ను చిల్పించి పనులు పెద్దన్నగూర్చే
 స్త్రీమరటుమీద మిమ్ములశేర్చే త్వరగ
 శుభములన్నియు సాగెను సుస్థిరముగ
- 200 రాజమండ్రిన గాడ్డూర రమ్యమలర
 భజనపరుడవు గోవిందు భజనగీత
 ములను సీసములగ జెప్పి ముక్తి దెలిపి
 గన్నశండ్రికి గృతియిచ్చే చిన్ననాడె
- 204 పితృకథ గీతమాలగా బ్రీతిదెలిపి
 పెద్దజయిలునటని నీకు వద్దటంచు
 దోసె మెటకాపునే నమ్మివాసికెక్కి
 బి. య్యో(B. A) లోగల్చి బిల్లండి-విస్తరించి
- 208 వావిలాలాబ్బి సోమశ్రీవాసుదేవ
 శత్రువులు చెలరేగిరి భ్రాతృమరణ
 దుఃఖమున నున్నతరిగ నిదుష్టశిక్ష
 శ్రీహరి వార్లవే సంహరించు మయ్య
- 212 దైత్యులను జీరిభక్తుల దయనుగనవే
 దీక్షిజబ్బుననాకు ముదికలగ గను

- కశ్యపీ నని తొందర హెచ్చుచుండె
 చొడ్డగుణములు గనజాలు దొరలుబోయె
- 216 గుప్తులను జేచ్చి సుఖమిడు శివరత్న
 శ్రీనివాసి సోమయాజన్న బిల్లలకును
 పీరికాపురి మేష్టరై బాతములను
 బాగశెప్పచు పనిగొప్ప కాగలదని
- 220 తాళ్లపూడిన తాలుక పదంబుబూన
 గాంచి తగినంత యభివృద్ధి గాకపోగ
 బాటుపడె సాయపడెనన్న సాటిలేరు
 సోదరులవృద్ధి గనిచాల మోదమందు
- 224 వాసుదేవార్య నీకథ వ్రాతునింక
 కాలేజీనత నాకు మెటూరపు గారు
 స్వంతముగ నివ్వమేష్టరి సంతసించి
 అమృతవ సంత సౌఖ్యంబు నందుచుండ
- 228 జూడనోపక దైవంబు జూడగనియె
 శ్రీమహాలక్ష్మీవలె భర్తజంత మెరసి
 బుడమిక్కిరి నింపెడు బుతులగని
 బిల్లలనుగొని కార్తూర దల్లిజూచి

232 యిద్దరిని మేష్టరినీగనె గొర్ది నెలలే
అమలపురమున కెండేళ్లు అమ్మచేతి
పాడితిని పెరిగిరనుచును నాడునన్న
అమెకై భక్తియనురాగ మతిశయముగ

236 బాపితివి రాజమండ్రి నీగాపురమున .
ఈమెకును భర్తవయసు రానిలనువదల
సూచనలుగని మందులు సొరిదినిచ్చు
గోరికే మనదీక్షిని గోరియడుగ

240 దొరగరమ్మకు బెంపు సంతృప్తియనెను
పెరితోవ్వారకను పూర్తి పెల్లికేగ
తల్లికోసము మనమతి త్వరగరాగ
తన్ను డెప్పెలోదేలెనే తప్ప తనగ

244 సంతసము బోయిమన అమ్మజింతజెండె
జూత బహుధాన్య వత్సర మాఖబహుళ
ద్వాదశిని గడిపి శివరాత్రి పర్వవేళ
మించిపరలోక మేగ నమెత్తతల్లి

248 ఖడియపడి చావనేడా దిగడవగానె
హెచ్చ జీతంబునీకన్న యంతలోన

యేలదైదామె వెంటనే యేడుపదులు
కాగమన నెలజీతము అర్జివికంఠె

253 ను వెటికిని బెట్టమేలంటి నూరుజేసి
సీజరింగ్గీషు దెలిగించి లేజమంది
గీతమాలగ నింగ్గీషు కృతికిసరిగ
నందకుని కథగూర్చితి నాణెముగను

256 ఇష్టపోషక రాజమహేంద్ర తాత
పిన్నివీరమ్మను సుతునికై బ్రీతిపంప
నత్తలత్తమ్మ దావచ్చి యడుగదమ్మ
డొప్పబంపితి మొక్కని యుడుపులిచ్చి

260 పిచ్చివెరులు దీక్షిని జెంగదలవ
కారుమూర్నించి కోడండ్లు కదిలిరారు
అక్క బాబయ్య వచ్చె రాజమ్మబోగ
పారికిని జిక్కువచ్చె గార్హారనాడు

264 వెనుక ననుబోయి రమ్మంటి వెర్రితోడ
తిరిగినే నమలాపురి కరుగ వలసి
రాగనందరు పెల్లన రాగమిడిరి
తల్లి మాసికములుదీర్చ చెల్లివెరి

268 జెంచ తోడ్పడె సొంపిన్ని బ్రీతిమీర
 ఇంతలో రంప జనములు వింతరేగ
 ఆబుకాడికి లాభంబు లట్టైబోగ
 నష్టివచ్చెను మిక్కిలి కష్టమాలతో

272 నన్నలిద్దరు వదలగా నున్న చోట్లు
 చిక్క బడకుండనె మంచి దిక్కగనిరి
 మచిలిపురమున నేలూరు మంచిబాపి
 సత్యపరులకు శ్రీహరి సాయమిడడె

176 వైభవము విద్యధనమును వరుసనిచ్చి
 మూల ధనమంత బోగాను చాలజనుల
 సొమ్ము మనమీద బోయిన గ్రమ్మిజాలి
 వీలు గనపర్చి పిల్లల విద్య పెంచి

280 బాపయివును సనీస బాటు పతిరి
 నాకు మేష్టరియన కాపురికిని మార
 మనోధూర యంత్రవాసిన నా నిదీని
 చిన్న క్లర్కుగ గోర్తులో జేయుంటి

284 నండనీ దుండ బోపంబు లుండవన్న
 పొండమృతి సోదరులు తండ్రి పుత్రకులును

జిల్ల రిజిస్టరు గా కృష్ణజిల్లా మారి
పహాళను గొప్పదైన వికాఖనగరు

288 శేరె సంతతా బెత్తల్లిగారి సుతుడు

ఇంతలో డబ్బుదైదము వింత నూరు
జీవితము వచ్చెవెంటనే జింతపొచ్చె
సంతుబోయెను ముత్తవ్వలంత బాయె

292 గాని తమ్మన్న చి.యె (B.A) లోన గాం
చె. గౌపు

చెన్నపట్టాన బియ్యెలు చేరిచదువ
అవ్వ మామ్మల మరదలి నతనిజేర్చి
తోడుబడితివి వీలైన తోవజూపి

296 వెల్లిజూచితి పిన్ని శెల్లెల్లతోను
అమలపురినుంచి వచ్చెను మామ్మరాత్రి
నేడు తమ్మన్న శేరెను నోడలేదు
దీక్షి జూపించి డ్రెస్స్ ర్పరీక్షకాగ

300 నేగిరింటికి రమ్మని వేగిరముగ
మరిది నప్పుడుగుంటూరు బరిని నాంధ్ర
బోధకుని జేసివేతనము విరివిగను

- చాచిహన్సించి చుట్టుల్ బోజిబంధు
 304 స్నేహితుల పిల్లలకు విద్య జెప్పెనన్న
 పూని పితరుడి సునార పోషమును
 కన్నతండ్రిగ సేవించి గంటిసుకృతి
 పన్నిశేషమ్మ దత్తుని బ్రతిజేచ్చ
 308 ఆనుమాటగ విత్వంబు నాదరించి
 విచ్చినుబ్బుల శుభము హెచ్చజేసి
 అమ్మపేరట కీర్తనల వాసివాతో
 మాతృ నారాధనను జెప్పి మాన్యముగను
 312 కొవరను హూనికోవిదు తాపముచు
 మాతృపటమును నొకగ్గింధ మాతెతను
 యడ్చువేసుంచి తమ్మపయి హెచ్చవీరి
 యిట్లు మాతృ పిశ్యము లీగితన్న
 316 కృష్ణమూర్తికి గన్నాగ్ని కీర్తిదుయ్య
 బ్రాహ్మకము బూపి యుద్యోగ పాత్రుజేసి
 చిత్రథా నబ్బమునగన్న చిత్రధూమ
 కేతువర్షనప్రకటించి భాగిగనవె
 320 నాగభూషణ మునసబు నాకుమీలు

- 101 హేమైటు దొనిపెరి దయనవారి
 భక్తియు సమజప్రతి సరగనివ్వ
 హోదునని దూరమునకు నీవువలదనగ
 124 స్వరగనే వత్తు భయమేమి హరిగలందు
 పిన్నిగోడలు నేవాడ మీదబోదు
 ననుచుచెల్లెళ్ల నీంద్రయు ననినేగ
 నేగోడుగూరు వ్రాసితి తేమమన్న
 328 తక్లబోయిన దుఃఖంబు తగ్గవాయె
 తన్నుంబడి దూరదేశము లందు
 మగని మృత్యుంజయుఁ డనులభించి వకడె
 వ్రాసె జిన్ను దీక్షికి వదుగనుచును
 332 దొంగరమ్మయు గ్వాంక త్వరగవచ్చె
 అదుకుని బాసె తన్ను హర్షమంది
 వెలితో నీవుకంటికి వెల్లిరావ
 బ్రహ్మ ప్రసాదము ఆనంద భరితుకాన
 336 రివిన్యూ తన్నును క్లుప్త బరీక్షజేలి
 అప్పుకక్కలు నమ్మెత్త యామెనంతు
 మేరు భర్తిగ నిలుపంగ గోరినటుల

- శేసి పున్నామన రకంబు వాసుదేవ
 340 శాస్త్రీ పెత్తండ్రికిని బాప జాలియెగ
 జబ్బుపిన్నికి హెచ్చుగా జానకార్య
 తోడబంపితి శ్రీహరి తోడెనమ్మి
 యేక మానంబు నాటక కాకిండు
 344 బలియై కొత్త పేటన బలియగనగ
 దూరదేశమునుంచి రాదొడ్డ తమ్ము
 నంచు దీవించి మరదలి నెచ్చిలచ్చి
 బోల్చి తమ్మున్ననే తాత బోల్చలేదె
 348 కృష్ణమూర్తి కుమారికి కీమనాంబె
 బంపి తాళ్లపుడమల పురమ్మునందు
 అగుటింగు గనుంచ నన్నాదరించి
 వదెనదెల్లెళ్ల నాకుంచి బందరేగ
 352 పాగొలున బోయె నబ్బన్నభార్య తండ్రి
 తాళ్లపూడిని నేనున్న తరుణమునను
 అత్త మామలువచ్చి నన్నాదరించ
 అప్తుతోపాటి గనిరను బాధిరంత
 356 ఉత్తముడు పెట్టె బాగవిప్రోత్త ములకు

క్రాంత బట్టలతో నెకొడుకులగని
 చిన్నకొడుకును బె వీచి చిక్కునుండి
 బందరున నీ యిమాడ బహుళవశమి

360 యందున ద్వైత బద్ధ శాస్త్రస్థమించె
 దియెలు బోయెను తిమ్మ ప్రిదరబ్బె
 మాన బోయెను గార్హురి ఎరదలేగి
 రాజమండ్రికి పట్టశోభాగ గలనె

364 సోదరుని సొంత గంటిమి వాడనలను
 సుబ్బమ చినవడినయను సుతులగనిరి
 వరుసన మోడ్చుగ జరిపితబారసాల
 జీతమెచ్చగ రాదని జింతతోడ

368 యాది తివిపెద్ద సంసార మిద్ధవరిత
 కొమరదీవిని సోమయాజి మనయన్న
 మనకు మధ్యన ముద్దారిపనినినున్న
 నిన్ను వడలడు చిన్నియ్య నీకుసరిగ

372 చిన్నతమ్మన్న దాటించె చివర వయసు
 బందరున వ్యాజ్యములు బోరిసుందరమ్మ
 దొరగరమ్మలు బోయిరి వరుసగాను

- మంత్రా నేనబోనిని అచ్యుతరికి
 376 భాగమునుచను దీక్షితు కాచియుంటి
 పల్లవ ప్రథమోష్ఠమి బాహునీత
 పెద్దరాముని దోహద్య పెల్లి శేను
 బూనెగానది కాదాయె తానుపోయి
 380 వేరుగన్యకు భర్తయై వీనుబట్ట
 కొన్ని నెలలటగడపి పెద్దపక్షి తోడ
 పట్టాంబేగి శలవంది పనికిలా
 క్షేమిలేదని వ్రాయనను మికిలైచి
 384 విదప గుడివాడ నెబూన వీరగంటి
 కొద్దిగా జీతమెచ్చెను పెద్దపక్షి
 బిలిచేయంగ యిచ్చేరి పదులుచాల్చు
 గాని భానుమ హెచ్చదు కానిరోజు
 388 వైన మెట్టికృరీతికు డయితివన్న
 నీయపాత్రంబులను బర నీనుగ్రంథ
 ములుగ శేచ్చిరివిఖ్యాతి మూగదిశల
 యింతమనవెరి వైవాహ సంతసంబు
 392 సానుకూలించివారితో సాగివచ్చి

తైన యశుభంబు దోచ బెదర్చుభార్య
మరణమను వింటిమీ పరక సుగంధ
అప్పుచు బృన్మ దీక్షికి సస్పదేయ

396 శుభమలూనగుర్చి వ్రాసిరి శుభకరిమగ
భువనగిరి వాసునచ్చిరి పుత్రిగోడ
సస్పయల్పన కీడు మెరిరి కమానరు
జా. కకి దీక్షిమలకును చా. జోడు

400 అప్పిధోగ న్న కెచ్చుట తప్పెళుదు
రావలి గార్లగామ మన మామపాతు
దొప్పగం సుబచ్చి న్న యున్ననాడు
అనుడువెండి వెలయన ఎనువు గదిరె

401 నెచ్చి శాతయ్య కిచ్చి విచ్చి వెచ్చి
పెద్ది హెచ్చగ జిచ్చి పెత్తనంబు
తమ్మలకు నిడివె త. డి దగ్గుల డ
తంకి పెత్త కొడుకులు కొండుబొట్ల

403 వాని నెకవల్లి వారును వచ్చిశేరి
డొరగువుల వి యు బోయగవగ
మీరు దంపతులిద్దరు మేలుగోర

- మనుగుడువు వెర్రితోనేను మచిలశేర
- 421 చాకు చింతలపూడిని నౌకరియ్యె
ఒక్క యేడుండగను మరిదిక్కులేక
చిక్కుదీర్చెను శ్రీహరి శీఘ్రముగను
రామదాసుగ జేయ శ్రీరామభజన
- 416 విభవమైన నె మనకది విప్రవర్య
అచటనుండగ నేనీకు వచ్చెనిండు
దుఃఖమున ప్రియురాలిని చాలగు చింత
వ్రాసితిమి ముక్తికయి రుక్తజీ సతికథ
- 420 కొడుకుపోవగ నూతను బడెనునాడు
సుతునిగని యింట బుట్టింట సూతికకని
విజయ దళిమినిబోగ శ్రీవెంకటేశ
కామ యజ్వులు మామలు క్షేమమరసి
- 424 పూర్ణ మహాలక్ష్మీ నిచ్చిరి పోసగవఱల
కాయలాపడ నేనట కష్టమయిన
భారతలత్తలు పిన్నులు బావవచ్చి
రచ్చటె వెర్రి మనుగుడువు ముచ్చటమరె
- 428 వెంటననుబంపె శ్రీహరి పెంటపాడు

- రెండు సంవత్సరములె సార్యేను జేన్తు
 కపిలపురి మామ కనుమూసే గడపివయసు
 విజయవాడను శాస్త్రి బావజనెదివికి
 432 గారుమూరున పెదబాబు గాంచెమ్మలిని
 ఏటవచ్చు సెలవులు రెండేని వన్ని
 బంచుగులంబాడమిత్తులవెంచుగుడుప
 తిరుగుమా రూరవానిని కరుచుపెట్టి
 436 వీరభద్రయ్య జీతంబు జేరచగను
 తారకాబ్బంబు పుష్కర తాకిడప్పు
 తీరుచుండెను మితిలేని తీర్థవిధుల
 నొప్పు గతమిచరితను జెప్పితన్న
 440 దానిప్రకటించు నినుఁగొల్పిదీనిపికప
 ఇచట మనలము జబ్బులో నింటికేగి
 బావ పోయెను వెంకటప్పయ్యనాడె
 వంగలప్పయ్య లక్ష్మమ్మ వగవబోయె
 444 తమ్మలిద్దరు పిన్నతల్లదలడుమనల
 రాజమప్పపుపాపల వ్రాతదప్పె
 గానిపిల్లలసౌఖ్యములుగాంచిరన్న

- చెల్లమత్త పెద్దప్పల తల్లిసములు
 448 నైదేహమత్త జూచితి సోదరులతో
 నూటపాతికజీతంబు సూటివడెను
 ప్రబలెపాతికె యుత్తరరామచరిత
 కూర్చి చిన్నాయనకు దానిగృతిగనిచ్చి
 452 కార్యరఘువంశ మిడిషిల్లకాయలకును
 పట్టుబట్టల నూరూర పంచిపెడుదు
 యూతిచెంబుల నేటేట నూరనిత్తు
 మాత్రకిత్య కార్యమలనవరాత్రులపుడు
 456 పంచిపెడుదు పుడక్షణవస్త్రములను
 గుమ్మమునరాత్రియాడిరి బొమ్మలాట
 పిల్లలందరు బూచిరి వెర్రిలేదు
 పెంటపాడున నుఖముగా పెద్దకాయె
 460 పెంటకార్యము జేసితిరింటమీరు
 అపుడెరామేశ్వరముబోవ యత్నముపడి
 స్త్రీమరెకిరితి విన్నిసతియామతింప
 యాత్రనెలచేసితిరిగి రానాయెనుదిలి
 464 పురికేళమ్మన్న ప్రియరంబు విరివిసుండు

- మల్లికిార్జున కుమారె పెత్తర్లి కొడుకు
 అప్పరాజమనుతచి నచ్చమ్మకవికి
 వచ్చెవైధవ్య మందుకై వంతజెందు
 468 చుండవెరికిందిప్రాప్తియుండెనన్న
 చిన్నితాత గ్య పెంపుడుగన్నబామ్మ
 మన్నుజేసెన్న భార్య తనతోనుండ
 జబ్బునీర్లించి శల్యమయి యుబ్బుచూప
 472 కారుమూరేగి జెండనకాలమృతని
 మాగ్గశిరశుద్ధ యష్టమిజూరకంట
 వెలితోనెవ్వరేగరు వీలుగనక
 గొల్లపురినుంచి హరిబంపెగుండుతారి
 476 మామలన్నల జేరిరి మరుదినంబు
 మనకు గారాబుకెల్లెలు చినకుమారి
 తండ్రిగనలేదు యెరుగదుతల్లితాగ
 పిల్లలును లేరు పతిబామె పిన్ననాడె
 480 యిల్లునిల్పుదు ననుచునే యేగితన్న
 ఈచిన్నమ్మాయి దుర్దశను గురించి యీగ్రంథ
 నాయకుడైన బ్రహ్మకీ నావిలాల నాసుదేవ కా

స్తులుకవారు దుఃఖసమయమున వాసిన రెండు
చిన్నపద్యములాయన చిత్తుకాగితములలో గాంచి
నవన.

1 తండ్రి చన్నపిదప, ధరణి పుట్టెడువారు బ్రతికి
విభవమెంతో-పడయుదురిని పెద్దలన్నమాట వృ
ధజేసి- విధిసేసు విధవజన్మవ్రాసె వెట్టికూన॥

2 రాజమండ్రిబుట్టి రాజమండ్రినతేగి రాజమం
డ్రిలోవిరాజియై సభాజనంబునకు సుభోజనమైన
ట్లు బెండ్లియైతిగదా వెట్టికూన॥

వావిలాలశీతారామకాస్త్రీ వీరన్నగణ విషయమై
వ్రాసినపద్యములు.

ఆ॥వె॥ నిన్నమొన్నను జూచితి నిన్నునిచట ।

కన్నులకు సంకశున్నట్టు గానవచ్చు ।

నిన్నువృత్యువు నింతలో నిలవలేక

తన్నుకొనిపోయె చావనిసుదలచ వశమే॥

ఆ॥వె॥ రాజమండ్రిన నీవునేను రమ్యముగను

రోజురోజున సాయమున రేవువకును ।

భోజనము చేయుటకుమన్నె బోటుకుడ ।

నాజనుమనుదు బాడవే నాదుబావా ॥

సీ॥ ఒక నాడుకీర్తనల్ ఒక నాడుపద్యముల్
ఒక నాడుకథలను ఒప్పచెవుదు
ఒక నాడుకొత్తవి-ఒక నాడుపాతవి
వర్ణించిపూర్తిగా నొప్పగించి
అక్కడనేయువుదు మక్కువతీరంగ
తక్కనిపద్యముల్ చాలచెవుదు ;
మొక్కిదేవుని తనమొరలాలకించుమని
కుర్రవాండ్ర తోతాను కోరియచట ।
తిరిగి యింటికిబోవుదు తిప్పమీద -
తనకుయెటుల కవిత్వపు ధారవచ్చు
చెప్పమనుచును నామీద చెయ్యివేసి
యింటికొచ్చికివివుడు నిన్నెటులగందు.
వుట్టెఁగృష్టనికినే ముందెపుత్రుఁ డొకఁడు
కృష్ణజిల్లాకుఁ బనికిమారెను నతఁడు
అమ్మపేరటి గూతుర నన్నగనెను
484 అమ్మశతకంబు హరిమాల నచ్చిడితివి
నాకు గుడినాడ బదిలీకి సాక్షదొరికె

- పూరక మిషను దొరుకున నొప్పుకొంటి
 అత్తపాపయు నొకరియెత్తెచెన్ని
 488 పురిని సుబావు దయపచ్చ ముదలొరిని
 సోమిపిన్ని గోల్పోవఁగ సోదరులను
 కూతునొక పిల్లడును బోయికూతురున్న
 బుల్లి ధొరబోయె మత్తవతల్లు లేడ్వ
 492 పిల్లలతోబోయె బాలయ్య పిన్నభార్య
 మామబెంచిన మహాలక్ష్మి మంగిఁగిపుర
 గాక పసిబిడ్డనొకదాని గాంచెసెపుడు
 బావనాగయ్య వచ్చె నిష్టిశ్రుబోగ
 496 నన్నకృష్ణయ్యగారు పెద్దన్న సుతుడు
 కడిది యుద్యోగమును నేనుగన్నతావు
 ఆలయపురఁబు భీమ గోపాలుసేవ
 జేయజెప్పిత వీరాంజ నేయదరిత
 500 మెన్నప్రకటించె చినబావ చెన్నపురిని
 సరిసిమయ్యయు దీక్షుడు ల్వరుసబుట్టె
 దుర్గివదినెను మీరుకూతుర్నిగనిరి
 లక్ష్మీశీరిడి తమ్మపై లక్ష్మ్యముంచి

504 నూమెవలె బెర్గు నంతుశో నాయముండి

అమలబురసన జబ్బుగా నరిగితెచ్చి

యావధం బిచ్చినను మృతియాగదయ్యె

మృత్యుజయఁడన్న పేరది మేలయ్యె

508 గానపిచ్చికి పెనిమిటి గానరాదు

కక్కతోడను పల్లకి లెక్కితిరిగి

తల్లికొక్కడు గారాబు పిల్లదీని

చెల్లమత్త మనమడని చెలఁగియిచ్చి

512 తయ్య యాయువ్యములు జూస్తమయ్యమ

వము

పంచమిని బుష్కమాసాన బహుళపక్ష

మందుమీ యింటబోయెను బంధుబ్రయుఁడు

బోయితి మీన్నేహితులతోడ బొంబయిపురి

516 పిచ్చికిచ్చితి విల్లని వింటినిజమె

పిల్లలును వేరుకనలేదు తల్లిఅయ్య

వీకోసము బోయెను వేగిరంబ

నూర్యనారాయ ఇమ్మక్క సుఖమునుండ

520 పతితో మరదలు నెల్లార ప్రియముండ

అచ్చటను రాజసుప్పటో నగివచ్చి
యప్ప బెజవాడం బోతుండ నామెగంటి
మత్తకై మచిలికి నరుగం జేసి

524 పుత్రవంతుడు చినబాబు పోగవినమె
పెద్దనాయన రామయ్య పెళ్లిజరిగె
మంగి మహాలక్ష్మి గోరిన మగులనంగ
దీక్షి నువధాని యశ్యలో దేలరైరి

528 పట్నమేగగ భోగయ్య పోయెచిల్ల
భద్రపురి కేగితిమి రైలు బండిమీద
రాగ బెజవాడ జేరెను తీగవార్త
అబ్బనప్పయ్య శాస్త్రులకగు శుభమని

532 బంధరున జేరబంపితి బాబగ్రాండ్ర
చిన్నబిడ్డని కృష్ణుని జేర్చిచదువు
జెప్పటానగ మృతివాడు బెందెనన్న
అనువాయిల బోదాయె నల్లనాడు

536 శిష్యుడును శేషి పెనిమిటి చెల్లగనమె
చిట్టికిని వచ్చెగతరాత్రి చిత్రముగను
చిననయనతిధి బహుళక్రౌవణ నవమిని

- అయినకు నిండె దగ్గర వరువ చేళ్లు
 540 అందరున బోగం బోతిమి బండమీద
 వేదశాస్త్ర తపోబ్రహ్మ వేత్తబోయె
 మనకు కావ్యాన్యమనము లాయన యెగరిపె
 ధర్మపన్నాలు నరశింహ శర్మ జెప్పె
 544 మొకపెళ్ళర యాజిహో వెడలెవికి
 ఎంతకష్టము జెందుచు నేళ్లుదాటి
 రైల్వేబల్లను బోట్లను రాత్రిబగలు
 నిద్రలేకుండ సరికూర్చునె అపితన్న
 548 నెల్లురేగితివీరమ్మ పెళ్లి కన్న
 అచ్చటిదిమంచి మధిరజరి హెచ్చుచావు
 కట్టుకొమ్మనినాకెచ్చిపట్టుబట్ట
 విచ్చితంచును జెప్పుదులుచ్చగించి
 552 వైశ్వదేవంబు జేయవదీశ్వరాజ్ఞ
 ద్వారకనుదుర్గి యబ్బాయి పరిణయములు
 జరుపనుబ్రావుబాబు గారరిగితిమని
 చిరిపురినిదక్షిణామూర్తి పరిణయమున
 554 కేగిన వ్రాయనది మంచిదేగదండి

- అయమాంబయ చల్లనుత్తంగికార
 చాకిశిస్తులనిచ్చి నివర్తిగాంచి
 చిన్ననయన బోగ భూమిల చిక్కు దేల్చి
 560 మనకు డచ్చిచ్చు పెద్దన్న మామ్యడనవె
 నాకుతప్పున్నకును సంతతులేకపోగ
 నీకునట్టింట చిట్టామ నిసువుకలుగ
 దీక్షిఫల శుభమునరిచి దీప్తితోడ
 564 భోగయది దేయసమకట్ట బుల్లిపాత
 నూటడబ్బది యయిచాయె పోరైముగను
 నాకుబెజవాడ మాతగా నాణెపంటి
 రయిలు మనలాభముకు వచ్చె రాత్రిపగలు
 568 బంధుబృందంబు విరుబోట్ల సందడింప
 చిన్ననకు సముదార్పని చిన్నదయ్యె
 గానసంసార భరమునాపైనయుండె
 నబ్బనకు కోర్టుగుడివాడ నతుకుపెడితి
 572 నప్పకొడుకేగ బందరు గొప్పపనికి
 దుగ్గిరాలను సూరయ్య దొడ్డబావ
 మొగిలేనాలిన మనకృష్ణ మూర్తియుండి

పెంటపాడున చిటిపిన్ని పెద్దబిడ్డ

576 మూడుబస్తీల సొంతిళ్లు ముచ్చటనిరి

చెన్నపట్నాన ప్రబలెను చిన్నబావ

సొంపునెల్లూరు నేల్లన సోదరుండు

చందిగామ గుంటూరున బందుగులును

580 వచ్చిగాంచి మనచెల్లి నచ్చెరువుగ

కృష్ణ గోవావరీస్సాన మొక్కరోజె

దొరికె విరుపాక్షి ఘప్పగిరి తోడుసేవ

తమ్మననుగాంచి మాట్లాడి తడవుగాంచి

584 వీరి నెలనెలనే రాగ ప్రేమహెచ్చె

నేను యెనిమిదియేళ్లపై నెనబదయిదు

వేతనముదీరు ప్రాణంబు విసుకురుండు

నీకునిక్కురు గాకపో నొక్కటివగ

588 బొందితి వొగనవిక మీద మోదమన్న

విజయవాడను శ్రీదుర్గ భజనదొరికె

కృష్ణ స్నానంబు పానంబ భిక్షమయ్యె

గాళ్ళు స్నేహంబు చేసెండ యొప్పియుండ

592 దొరలడయగల్గి గనుమంటి పరువుమిగుల

- రమ్మనఁ గలక్షి జన్మదినమునందు
 నేను గామన్న మామతో నిన్ను శేర
 నన్నపూర్ణావినఁ జెల్లెల్లు విన్నులుండ
 596 వంత రాశేదనందు వత్సలదయను
 పెద్దవాడికి జరుపు నీయొద్దనుండ
 బుద్ధిగలదనిజేసితి విదైగరప
 బ్రతి చిన్నివత్సజూపఁ బిన్నదయన
 600 బావసురుదుల శేర్పిరి బాగుపడగ
 జీతమొత్తెన జాస్తిగ చేతుఖర్చు
 తరుణవృత్తములు దానాలు తగ్గకుండ
 పరువుకే పాటుపడితివి బతువులేక
 604 నగలులేకుండ నీయింట తగదనంటి
 సన్నవయసున వీరమ్మ జాసికిగన
 దీక్షి నేనపుడు నీదము దీవెనలతో
 నేగి శింహాచలేశుని బాగబూచి
 608 రాగమచివిని జరిపితి బారసాల
 జోస్యువారపైన సాక్ష్యంబు సూటిపడగ
 పట్టణమునకుఁ బోదల్చి ప్రకటమన్న

- పెద్ద పేంకటరమణుఁ దప్పి గనుజూచి
 613 రాగచిననాటి సరగతుల్వేగఁ నడగి
 దీక్షి ధోగయ్య లాగిరిపరిక్షకచట
 బస్సిదావలు మిక్కిలి నాధ్యులనవా
 తొల్లిమనవాసు చేపు నెల్లూరునగన
- 616 వరినెపాపయ్య పిల్లలదాగననవె
 పెట్టుశివ రాత్రి తిధికాశి పిచ్చి వ్రా
 తాతశంకరయ్యజితో జేతుతీర్థ
 యాత్రన మేలనంటివియారడముగ
- 620 వేగనీపురిగంగతో నేగుమంటి
 లవకారుననాగి వాడిచరైలుమాచ్చి
 డొండుమరుమాడుబుసవళినుండకుండ
 జబ్బలాపురజొంతిమిదెబ్బు నేగి
- 624 గోఘటచినులూనర్చయ మోఘముగను
 కెయిలురాత్రెక్కి మరువాడురెండుజాము
 లైనతిరువేణిజెల్లిస్తీమాప్రయాగ
 గంగపిఘ్రిహరివారుకలసిరాను
- 628 చింతతోదీర్చితిమి పట్టిదిక్కునచట

మరుదినంబు నెవ్విధులను జరిపిగుల్లు
మూడవదినంబున నవశిష్టములనుదీర్చి
రైలుమూరిచియుదయాన రాజఘాటు

632 కాశిమహాదేవుఁజలగనులగాంచి
గంగమీదనె నావెక్కిఁఘట్టములను
ఎక్కశకటముపై నేగి వేగగుల్లు
గంటిగీతలువర్పించితింటికరిగి

636 రామశాస్త్రిపుగోపాతుడై మెలగగ
జ్వరముబాధను వరుసగా నరిగినాము
వదలకవిధుల జరిపితిభక్తిహెచ్చ
చంద్రగ్రహణపు స్నానంబు నలపెవెట్రి

640 బయట పిచ్చుండ జేర్చితె పల్లెట గయ
పంచగయలునుయాత్ర సఫలముకాగ
విష్ణుపాదాది శార్దూము వేడ్కతోడ
దీర్చి వేగఁ బ్రయాగేగు దెంచి గంగ

644 జట్టి రైలు మారదదిగి పంధ పురిని
విక్ర లేశ్వరు టాంగపై వేగజేరి
చంద్ర భాగమహాత్యంబు చాలగాంచి

హైదరాబాదు ప్రభుజుల మోదమంది

645 చిటికెలోపల బెజవాడ చేతన్న

నేనుప్రతి మజిలీయిడి నీకువ్రాసె

క్షేమముగ జేరి కామన్న మామజబ్బు

నెప్పుడని విని మరురాత్రి నిన్నుజేర

652 పిల్లలింటను లేకున్న బల్లమీద

కాగడా మేళమలనోనుగలగదెచ్చి

తిమిరి పురిపెద్ద వీధినిమమునుద్రొప్పి

ప్రాద్దునే లేచి గోదావరార్ద్రజేచ్చి

656 గంగపూజలుచేయును ప్రింగనన్న

పిన్ని నప్పవ్వు మొగచిడ్డ పెంటపాడు

నందుగని శుభతిథిఁ బనియందుజేర

నంతలోపల నంజుల చింతనున్న

660 పెద్దబులైయ్య రామయ్య సిద్ధమైరి

మఱియు మీర్జేర మావ్వు తవ్వున్నరాజ

మయును శేషవ్వు బెద్దన్న సురదలవ్వ

కాశికేగిరి తిరిగిశంకరునుగూర్చి

664 బాచితరాముకాశినోచుకోను

- బాదరుని బులెయస్థితిబాగఁగంటి
 వీర శేవయ్యపెల్లికలూరుబోతి
 వింటిబుల్లెయ్య బోయెననింటికరిగి
 668 శెలవుగోదితి సుబ్బిఁజూచి మఱిరాగ
 తైలుదిగగానె చోగయ్య చాలకుండు
 సోదరునిచావుకై యేడ్చెసోదరిగని
 బందరేగిని బావతో బండ్లమీద
 672 తమ్మునికిజేరె మృతియని తలచడతడు
 వురినిగుంటూరను టిమి పుట్టినవుడు
 చెల్లిరామయ్యతల్లియుచెంతనుండ
 పిన్నిసుబ్బమ్మపిల్లలబిల్చుచుండి
 676 బోయెవైకాళి పూర్ణశశిప్రొద్దుముందు
 అన్నకోసమా దిగులాంది చిన్నసోద
 రుండు రామయ్య నెలగాగ రూఢిబోయె
 రాజమప్పకు నీవార్త రాకమున్నె
 680 వ్రాయఁజెందవు తోపమమేయసుగళ
 నిండుచందుని మోముతోనుండు వాఁడు
 సున్నమన్నము తెలియని చిన్నవాఁడు

- వృద్ధికాగలబాబుబుద్ధికాలి
 684 పుట్టరామయ్యశేరను వృద్ధశశిని
 పిన్నిసుబ్బిని గుడివాడపిల్వనంత
 తల్లివిడ్డలంజేశ్వరెంపిల్లమూతొ
 జేజీమిరంతజెందిరాశ్వర్యచింత
 688 నందిగామచునేంగన్నకథనిని
 పోయిరాజమహేంద్రచిన్నయ్యనర
 సాదమంది, నుగనముసావిడందు
 వారణాశజింగితనుచుధవానిబయి
 692 రాండురాన్నికనలక్ష్మీరాగమచ్చె
 పుస్తకాలకుజాబితాల్ పూర్తివాసి
 పిల్లలకుపయికవచ్చెనవీలుచెసి
 మెట్టకాప్పీనులెటనులత్తైజనివి
 696 మోదమేమియులేకుండభేదముంది
 జీతమిన్నూరుతప్పుగాజేర్చుచుండి
 ఖాయమనడింకననడేముమాయగాని
 ఒక్కయేడాదికిరెమటనకిరయిలు
 700 పిచ్చితోనేగినేతువువచ్చివ్వరనే

- సోమయాజిన్నపిన్నిసతులామతింప
 కాశియాత్రయుజ్జేమానచేసెనపుడు
 మనకుగంగభవానమ్మగనెనువదిన
 704 తండ్రికామన్నమామబోతల్లిజేర
 చెలఁగిమరదలుచింతాపిసేతగాని
 పురుడుబోసినదంచెవుండుబొగడుచుండు
 మనదుమాతలపాత్రయనుజనుతుడు
 708 రాజమంద్రినపోగానెవ్రాసెనన్న
 పాపపెదబిడ్డతిపురమ్మబావకొడుకు
 యఘ్యేగోపాలకృష్ణనిమెప్పుగాంచె
 చిన్నతిపురమ్మగూడెమునున్నసూరి
 712 నారసింహాఘ్నిభార్యగానలువగూర్చె
 చాటపట్టునకునుదండిచైన్లమామ
 తాండవాయ్యుండునూజవీడుండుతపసి
 వెలయకోదండవిదుండునులులుకాస్త్రీ
 716 వ్యాసశంకర్ల సహపాఠివేత్తవన్న
 రామవేంకటనయవ్యాఘ్రసోమసీత
 భయిరవాదిగప్రొలిసభాపతులకు

నండజాలగఁబూవుచు నుండఁగంటి॥

720 పేట నాలగుస్తలమును పెనుపవింటి.

అమ్మ పేరటిమహాలక్ష్మమాంబ పెల్లి

అప్పయకనిచ్చి జేయన దొప్పిజచ్చి

పెద్దకట్టవడుగుతో ముద్దులక్ష్మి

724 పెల్లి నెజేతుననుచుచు వెల్లితిగద

నందిగానుకు సూరయ్యనిందు కేగి

గుప్పమనుమని దత్త హోమంబు హెచ్చు

వేడుకను గాంచి త్వరచచ్చి విజయవాడ

728 పిల్లలింటికే వేగరా ప్రీతి జేచి

భ్రాతృబిద్దరు గంగతో రామలింగ

దగ్గర ముకేగ మున్నాడె తానుకదలే

వరిఁ పిల్లలుదంపతు ల్వరుసమరది

732 వెట్టితో సోమయాజిని వెంటనుండ

పిచ్చిమామ్మలు శేషమ్మ బుచ్చిపిన్ని

యాగయాత్రసంపూర్తి గాకమానె

చెన్నపట్టపుబావ తమ్మన్నతోడ

736 నర్కగ సేతువున్నానంబునను రేలన్న

గుండువారిని నెల్లూరగన్మొనుచు వెళ్లి
 వాగు సేతువునకు బయలుదేరటోవ
 గలసిరంతంతనాగి పిల్లలను దేల్చి

- 740 చెచ్చెరనవచ్చిరిండకు నెలవుగా నె
 శాలువులనిచ్చితివి నా దుశాస్త్ర ఫరుల
 కించలోని శిష్టాంటుగ నేగి బాధు
 వులనువారిల్లదశిఁచి పొంది మదము
- 744 దనర నాతోడ జరిపితి ముసురుబట్ట
 దీక్షి కేచ్చి కొల్లూరుప దేవ్వు పదవి
 చిన్ననాటెచ్చు స్నేహం శిష్యుర్యు
 దయిదు నెలలైన నిను మెచ్చిరంత ప్రసూతి
- 743 కన్నతలిదండ్రులెన్నిన చిన్నియన్న
 కౌత్తటఫీసుకచ్చేగుదుగు పరచి
 తన్ననీవున్న హెచ్చుసంతనముగాను
 దైవ బాత్తుణ్ణుజు బత్తి విధిగ
- 752 పెంటకంబొందుసాగేది పాటవముగ
 అచ్చుకమబందరునఁగన్నయట్టిరామ
 మున్నొచ్చి దొరవిడ్డనెల్లూర మోసపెట్టె

రామలింగేశుజూచి రాత్రాసహరుడు
 756 జాలితేకైకొన పల్వరోలినేడ్వ
 అల్లికవధాని బాపట్లయందు నుండ
 అంబమలైను గర్భమున బృరముగ
 కూతుగజూచి సితోడగోంచెప్ప
 760 జిత్తియవధానికే సతిగజెల్లి ననమె
 పెద్దరాయన వినుకొండ మిద్దెలందు
 కరుగలేనన బెజవాడదెచ్చిరాగ
 భాయపడెనది పిమ్మటగన్నరమున
 764 విజయపురి నాధుజూచినేభీతినొండ
 అన్నమనుచుల పొన్నలాయువుపిన్ని
 నరసరేనేట నుమ్మయ్యవరుసజూచి
 పెద్దతమ్మునినబ్బాయివృత్తియందు
 768 నుంచజూచితిగా దాయెమంచిరోజు
 శేషుడొప్పెరు మెట్రిక్యడెందగెలుపు
 రాజమప్పసుతుడునురాగవయసు
 తెలివిగనుపచ్చియి ఘేకుగలసిహెచ్చ
 772 నదిశిరుసు యొండ నేయులు గురిగవచుష

తన్నుడు ముసనబయలుఘరన్నునకును
 జేరనశ్యంత సంతృప్తి జెందియుండ
 నింతలో కొత్త పేటకు నేనువచ్చి

776 నొక్కవరుసను నీదండనుండి మన్న
 ధాబ్బమున శ్రీజగన్నాథుని గిమము
 ఉత్తరముజాగుచేయగా దగ్గరించి
 తెల్లవార్లు మునేను చెల్లెల్లునత్త

780 జేరనంతర్పూర్వదేశేయమనవె
 అయిదుపదులను గాడిదీనపహరించి
 తెమ్మయిండగ కలకత్త నిట్టివాయ
 వద్దవంటివి వానిచాపంబెవాని

784 గొట్టువంటివిసొమ్ముచేకొనటబోయె
 అమ్మకక్కనిసరసమ్మ నాచరించి
 ఈమెబంధువు రామశాస్త్రిత్తుననగ
 గూతుజిన్నాయనాఖరుగొమరునకును

788 బెళ్ళినేలూరజరుపనే వీలుగనక
 సేగవానికిజరువాపిరోగ మొడమె
 ద్వారకనునేనుబెజవాడ దల్లుకున్న

- ముక్కు కైవచ్చి గురునాథుఁడొక్కదీప్తి
 792 పాగివెళ్ళగసతితోడబాగననవె
 బోడిపాలెవునుదకము భోగ్యమనుచు
 యాదుచుంటివిమముబాడ నరుగునపుడు
 గానిపిల్లలతోనట గనమనిన్ను
 776 కాకశుభములుతప్పిన కాలమందు
 మందపిల్లినమంజేశు మహిమగలదు
 పల్వలపురంబుకొప్పేళుపాలనంచు
 తరుచుగా నభిషేకమున్ జరుపుమచట
 800 నీకుఁబొపబులుండవని చెప్పుదీప్తి
 వ్యావహారమున్ వైతముతోవచ్చెనీకు
 విరగసంభాషణమువచ్చె వింతచెంద
 రాజమందిరినీవేమి వ్రాసినరుడె
 804 నరసరాపేటరుంచొకనాడుఁరాగ
 తలుపువేసుండెనీవు మాతులునిపొత్తు
 తిధికినటజేర వారిపైనిధికప్రీతి
 తిరిగిరాజమహేంద్రికై తేరఁబోగ
 808 దైవచిత్రమదేముగోదావరందు

ఘోషవర్షము పొకపైకూల బయ్యను
 జేసినదకయు బడికాయాస బృ
 ఆలమూరునిని న్నెడబాయవలసె

812 ఇందిగామబుజేరినీ మందరాగి

బిడ్డలనుగూడెవ్రాసినభీతుబోయె
 అల్లుడంపినబాబుని కందిముదము

సుబ్బరాయుడులత్తులబ్బరపడి

816 నిన్నుగనమనికుందరినీగృహమం

బావకునుమాకును బావులుబానేనాజె

బ్రహ్మిశంకుచుబ్రహ్మకుబరువుదోచె

నైహికాముష్టికమదీర్చనన్నసుతుని

820 బియ్యోగోపాలుదీసిరి పడ్డగాగ

శ్యామలాంబకునిరతనా క్షేమమివ్వ

పిల్లలతోనేగిభక్తి శోభిల్లగొల్లు

మారకమువోమ్మకండ జుమదిననిల్చె

824 మాటిమాటికిభజియింతుమహిమనెంచి

కోరుకొండనృసింహుని కూర్చిదలతు

శ్రీజనార్దనాద్యంత భోజనిసుతు

- సత్యనారాయణసునమ్మ సత్యశీల
 828 మించువ్రతములు జెల్లించుమిత్రకల్ప
 దుర్ముఖాచ్చెనుశుభముల దూరమాయె
 బృందకునుల్లలతోనేగి బెద్దనాన్న
 పొత్తునుపనయనమున భాత్యమడగ
 832 బుగితివితిరిగావుతికరుగవన్న
 పరగకార్తురనజ్వేతబ్రహ్మదేవి
 గాంచిగుంటూరునుదకంబు మంచిదనుచు
 గడపికొన్నాళ్లుబండులగాంచిప్రేమ
 836 నమ్మనాబస్తి నిల్లాండుబన్నమనపా
 అప్పలకుడుఃఖమచ్చెను నాపురమున
 వెంకటప్రయ్యకచ్చెను బెద్దయక
 పెద్దపుత్యంజయుని బాసెబ్రహ్మమప్ప
 840 బియ్యదక్షిణమూతిక సావిత్రీమప్ప
 వచ్చుయోగంబుజీతంబు హెచ్చననుచు
 జెప్పుచుంటివిగానదితేరదాయె
 యంతదిగులేమి మీవంటికొంతులకును
 844 అర్జునంతయున మిగిలేదియశముగాదె

- గాతమికిసింహగురుడధిష్ఠాతగాగ
 తారణనుమీటుదుర్గుభివర్షమందు
 పుష్కరమౌళ్యావణికిముందుబూనిజమగ
 848 తీర్థవిధిచెల్లె మనకన్నితీరిములను
 స్తలమొకొంటివి గట్టదేవలములమఱి
 మూర్తిఁదెచ్చితికాశిలో ముగిసి నేరి
 పాకవేసితివి పుష్కరబ్రాహ్మణులకు
 852 దీక్షివిధిజర్ప నీమసమక్షమందు
 కృష్ణబంధునిబహుజనుల్ పుష్కరముగ
 చెన్నపురిఁ తవురములు శేరెనింట
 పుష్కరపుటూరుగంటిమిపోయికోటి
 856 లింగస్నానంబు గావించిగంగమహిమ
 వచ్చిరత్తకు జబ్బనిచూచి పోగ
 పొసఁగపిచివెట్టు లిప్పురి పుష్కరాంత
 మయినదంచును రాగానెమాన్తువచ్చె
 860 నీకునంజున్న తీగవార్తదుగొననుచు
 యామెకును నాడె హెచ్చాయెనప్పబోగ
 కావబోవంగ పొంగదాదాధనీకు

- అపుడె బ్రహ్మపు వదిలె పట్టాభికాస్త్రి
 864 కైదేహిదాసి సుబ్బువచ్చిచేరె
 వ్రవరములోను దానాలపూర్తిజేసి
 భర్త సేవనుదలచుచుభక్తిమీర
 భాద్రపదశుక్ల ద్వాదశిదాసెనామె
 868 బ్రహ్మభోగయ్య జానకపుష్ప లేడ్వ
 చిటసరస్వతి నెత్తికోజేట్టిపిన్ని
 మృతేతీసిననే ధీతన్తాటమిగుల
 నడిగిముద్దాడుడుంటి వీయాడవాడ
 872 విద్యకాధారమయితివా పేటయందు
 కృష్ణమూర్తిపని గుడిపురికినిమాతె
 నింకసూరయ్య పూర్ణమృకంకిపాడు
 పెద్దనాయన పెద్దన్నపద్మకేగ
 876 దీక్షిషనజెంత చేరెనాశిషుడేరి
 తమనకుభాయపడకున్న నెమ్మివోగ
 తీగవార్తయు గేటదిగులుమాన్సె
 పెద్దయల్లుడు శ్రీమూర్తిప్రియుడుగూడ
 880 చిన్నప్యాసైన సంగతిజెసితివన్న

- పెద్దవాడు పరీక్షలో ఫేలులు కాగ
 చావమలుదులు చదువునకాగుపడగ
 ఎలమిదిద్దింటగుత్తి స్నేహితునిబంధు
 884 రామచంద్రుని జేర్చితి షేమమంచి
 మీకుమందిచ్చెడు హాశీముమిన్న సాబు
 మహిమజెప్పుదు నిరతము మాకుజాల
 తేల్చెనంజను వేగమెతేజమెచ్చె
 888 రిపిల్లలకుమిందలిచ్చెను కొల్లగాను
 నాన్నపియసోదరుండు యజ్ఞన్నకాస్త్రి
 కొమరుడప్పయ్య దీక్షితకోవిదుడని
 మేష్టరినిదేలి ప్రిడరిమెప్పుగాంచ
 892 చావతేల్చెనువీని గోపాలుననవె
 యజ్ఞచావల కృష్ణార్క రామముఖుల
 తోడసుబ్బయ్య శిష్యుల్యమర్తిప్రియుని
 నాగభూషణు నుత్తయ్య నరశిములును
 896 సుబ్బపతికోధనాది కాస్త్రిలనుదచ్చు
 కల్పలాలాట చీనంటుబలవతిసఖి
 జేయనధలకు మోదంటుజేసికన్న

- వృద్ధవీరేశ్వరుని తో నమ్మాద్వైతము
 900 మీకు నచ్చెలియజ్ఞము మిన్నగలసె
 ఎటబడిగి నీశిష్యులెట్లువరు
 పారుమెటకాభిసేయిపో గోరునాడు
 జేరిరెమె బియె బియె లెఫ్యెజెలగిరెబ్బి
 904 పెద్ద హూ నాలుగలవారు విద్యపరులు
 ఇరువురును మీరురెండు భుక్త-రముఁబడి
 వారివలెగాక విద్యను గోరుదాక
 ఆయముస్థిప్తు నమమికాయమంత
 908 వాడిముదిమెకుర-వగతోడుజూడజూడ
 ఇతనుమారంగమిడిలుమాప్తేగుదేత
 చెంతనెవ్వరిపెత్తనమింతలేదు
 జీతమెకుర-వగావచ్చుభీతలేద
 912 ననుచువింతగగలిసితి వగ్గినన్న
 సెలవురాగానె పైనంటచెన్నపురికి
 సాగదాయెనుకిస్త సుజానకిచట
 శిశువుమంగినిగనిజబ్బు చెందిదేల
 916 సుత్యవముకగి లక్ష్మితోసుత్యహించి

నాలుగోరోజులున్నాడు సరసతుండు
పాలపద్మంబున కలక జానినొచ్చి
యలనుమీదితనికేఁజేల్లెనలుబదారు

920 తల్లదండ్రిలవయసనితలచుఁడ
సెలవుగకొని గుఱూరిలచికొంత
మామ్రపెద్దన్నబంధులరమ్మనియని
పిల్లలకుతెగినవయలను వెతుకవైతి

924 గనవుతి గావురంబిక కాలువాజ్ఞ
మంగిచిటిపిన్ని కోడలుమనమరాలు
కనెనుకూతును నిజజనకునికినిదీటు
భారసాలకు చిన్నవబ్బిన్నలేగి

928 రటులెసోంపిన్ని గనమన్నరాలిసెవుమ
వేసవరుదెంచుచున్నది వేంకటాగను
కృష్ణబిల్లాకుజెన్నపురి యుష్టమనక
పిల్లలనుగొంచుజనెదంటి వీలుపడెన

932 పెద్దవానికిజరుపంగపెల్లివడిగ
మంగళగిరిని చిననాటిమహిమలెంచి
కోటిఫలిద్రాక్షరామాల మేటివనుచు

అంతవేదికి చెల్లెళ్లనఁపిసీవు

936 అవ్వశ్రిమారి మామవులునప్పయుండ
దుష్టుడెవ్వడో నామీదదోషమెంచ
దిగులుజెందుచు శ్రీహరిదీర్పుగాని
మృగినిపలుబోర్డునంబంధముగని నీవు

940 గంజివీరక దుష్టులక్షమన్న
విధవయువతులగాచినవీరకలికి
ప్రభుమనహయ్యువనివానిగలను
పోకకాబ్బుబుజరపితితోడుపడక

944 కూడవెన్నెన్నిపురితెగల్గూమచున్న
రామమూర్తిగవత్తాజరాల్లెఖాను
మొందుబోయెనుపెరిచియ్యెమందరాధు
దీక్షిరాజప్రశంసలపేక్షవిడువ

948 సభికులొకజేర్పికబోదునకలగురుడు
కావకునునాకుబెడనాడపనులుగలవు
పోదునంటివివశమెట్లుమొందుగనుట
కారుమూరునబుల్లిశుభకార్యమనగ

952 నరసవుదోవచేరువనరుగుదుమని

- రేవుబందరుపోబాచిరేవుదాటి
 తమ్ముడుండగపక్షవాతమనిజెలిసె
 నేటిదివసముతోపాటివాటినిము
 956 మందవారమమావాస్యవర్షదన్న
 అమృతమృకునెల్లారనకృకొడుకు
 కూతుచిట్టికితగువరుడుకూడదాయె
 నాయనప్పరివాహంబుజేయదలచె
 960 సోమిదేవపుపోనేగజూడగనవా
 పిల్లలకుచన్దువార్లపెత్తల్లివద్ద
 కక్కగార్లిదుగొనందుమముగాంచిముందు
 పెల్లివచ్చుచునుంటిమివిధినిబూని
 964 అంత్యపుష్కరమయ్యెనీవస్తమించ
 నేనుసుబ్బయ్యలక్ష్మీపతినిన్నుగాంచ
 వెనుకబాచిలివద్యాలుగనగరావు
 వజ్రజూచిలివచ్చునువారమువకు
 968 రాణివిక్టోర్యాదరితనువ్రాసుననవా
 గవునరాజ్లాకురాణికిగవితనిచ్చి
 దోవజగ్గప్పయిటకురాబోవుటయ్యె

- తమ్ములందరుగూడపెద్దన్నజేరె
 972 రాచకురుపనివీరుమద్రాసుకేగి
 బావగనివ్రాసిరాశలుబాయెననగ
 వంతచిటిసిన్నికొడుకుజగదాంబజేరె
 చెల్లిలత్తమ్మతనసంతుబేలబ్రహ్మి
 976 శేషునరశింహ్వామేడ్వగఁజెందనీశు
 కొత్తనాటకములుసాగపెత్తనంబు
 నూనిగుంటూరుబాలురనుత్సహించి
 తెనుగుదేశానికెంతయినదీప్తిదెచ్చి
 980 చెన్నపురిగూడపరధజెంచెచిన్నబావ
 యశ్వేభియ్యెకునాంధ్రవ్యాఖ్యలుఘటించి
 బోధ్యముగవానిజేయుచు సాధ్యమైన
 కొలదిదేశస్థకృష్ణముఖులకనయము
 984 నెంతదిక్టనబాపుచు నేగితకట
 నాకజ్జప్తయ్యెబావయానాడుమనల
 వెల్లటూరునతీండ్రంబుప్రేమబాప
 నత్తపాపనిద్రోవంతనెత్తికొనడా
 988 నన్నురమ్మనసేరానునడుతుననగ

- రామియడబావకెక్కవరాగమన్న
 మేనగోడంద్రపిల్లలమేలుగాంచు
 జూబెనెల్లారువారొకరుగాచియుండె
- 992 తక్కువేమిటిపెద్దన్నతమ్ములుండ
 చిన్ననాడీవుశేషమ్మపిన్నివద్ద
 బందరుననుండిరాగానెబాదినిన్ను
 దీసితినిబట్టబని తర్పుతెల్పుదీవు
- 996 కన్నుగపితిరిగనుచుండకవలుగాను
 సూరకవిచరితదక్షణామూర్తిబంపె
 ద్రోపదీవస్త్రహరణంబుబావయిచ్చె
 మృచ్చకటికంపిదీవెనల్తీరొసంగిరి
- 1000 కవులుచెల్లినగాదెమాకవశమలరు
 నీవుబోదువనంగానె నిందుసోము
 శేఖరలవాఁడువిజయపూర్వేఖరుఁడు
 కృష్ణమాచారిమిగులలొకవరుఁడు
- 1004 బ్రహ్మపెనిమిటిజతగాదువదిలెఘని
 శేషిపెళ్ళినీనేతేయసిద్ధపరచి
 వ్రాసెభోగయ్యపేరంతవాసుదేవ

- కాస్త్రీయేరుగడు జరిగెడుచర్యలిచట
 1008 పట్టణముబోయి తాగనెబావజావ
 బావదండకమచ్చువేబడంగఁజేతు
 నంచునేబోతివచటేమిమించెనయ్య
 నెక్కడికియానపెట్లనాదిక్కుగాన్ప
 1012 బావనెక్కించితివిడివివారమునకె
 బావబోయినరోజునే బాధపెచ్చె
 బావుదపివచ్చితినిసతిబాలడునురా
 రెండుదినములనీడద్దనుండనంటి
 1016 తిరిగిజూచిరికిసరమ్మిచ్చడరుగుమన
 దీక్షితమ్మనినార్తలుశిక్షదేచ్చి
 భోగయకు బియ్యె పూర్తిగాఁబూజేసి
 వానికిచ్చటబుట్టినకానికొడుకు
 1020 తల్లిదుర్గాంబరంగనోదార్చినన్న
 తమ్మనరుడేరనొద్దకుఁదైర్యమెచ్చె
 కేషమప్రయ్యకాస్త్రీపిచివెట్టులును
 మామతోబిల్లలనుచును మరిదిదీక్షి
 1024 పూర్ణమహాలక్ష్మమనుమోసపుచ్చితన్న

- నిండ హేవిళంబిని మఱి రెండు పలులు
 ఆయనకునిం దెవయసు పదునాల్గుదినము
 నూర్యువీతైనదినమని శేరెబ్బియులు
- 1028 శేషునారాయణులమఱి జేరుచునుచు
 అత్త గారిని ముసలమ్మనంపి పురికి
 పెద్ద చివర శింహులు గ్రద్దలులగు
 యాజిపుత్రులనాధాన పూజితులుగ
- 1032 జూతునలటివి జేసి రాజుడవన్నా
 పట్టుమున బాప జెల్లించి బండియెక్కి
 రాజమందిరినగురు భాత్య రాజుగాంచె
 తేజ మేబోయి దెచ్చినను శేరితక్కు
- 1036 జ్ఞానగురువును గ్రామానగనగజారె
 అన్ననిను బాగదలచిన నావురనుదు
 కన్నపిల్లలు సోదర్లు కాటికేగ
 చిన్నబుచ్చుకొనున్న ప్రియశిష్యుడైన
- 1040 భోగయతునెంత శోకమో పొంగడితడు
 వీడువత్సరములు నేను కృష్ణగుండ
 కారుమూరెట్టిదో బాడగోరనైతి

- పిల్లలును నీవు నేటేట వెళ్లుచుండ
 1044 గంటినదై వ్రతబ్రహ్మేశుడంటునుండ
 పెరటిచెట్టెల్లుడుమందునప్రతిగాదు
 నన్న సామెతనాకుసరియానువిద్య
 కోవిదశిఖామణివిసేరుగోరకుండ
 1048 జెప్పితివిఛాత్రకోటికి శైదనేను
 సీమమెట్కావుజెందెనుచింతనిండు
 మిడిలుమాఘనుబిల్లరుబేగుస్కాటు
 నాగోజీసుంద్రశేషాద్రిరంగలింగ
 1052 బవరువిలియమ్మసోమసుబ్రాహ్మణ్య
 బందుకోటెంతవచ్చిరిసందడెచ్చె
 కోనసీమంతవచ్చెనుకొల్లగాను
 లక్ష్మీపెళ్లికినీకిట్టిలాంఛనములు
 1056 శేయనోచముఠముండిశేయవలెగ
 బియ్యెనుతుండిదేబాళకాబ్దికములన్ని
 వానికాపురినేచిన్నపనిదొరకను
 ఖాయలాలానెపెద్దన్నకలిసెమమ్మ
 1060 కంటనేమ్మచుతెరచితిమింటబెటె

లన్నినిండెను కాగితాలెన్నలేము
 ఈవుపిల్లలకెడనదియేమిగనము
 తల్లికిచ్చినదేమిటోకళ్లగనము

064 ఇట్టిచావునునమ్మరీతట్టువారు
 వరుసనేటేటవుయిలులనిపాసితీవు
 కలముతోగూడబూపితివి కర్ణునంశ
 భీమమొత్తములోసొమ్ము వెయ్యిలగ్గు

068 తనఖదార్లిదుసయికంబుగనవలికను
 కార్యములదీక్షిదీర్చెనీభార్యనీకు
 కర్తగానాదెబెజవాడ కడనుతిథులు
 బెట్టితేల్చినహేతువుబట్టిలన్న

1072 నిల్పుశీహరినీయిల్లునెలలదీర్చి
 దీక్షిజేరెనువిద్యబోధించుపనిని
 నిన్నునమ్ముకొకాగానెమున్నెబోతి
 లక్ష్మీవాణులగరువుదు లాలనమున

1076 నాకృతంబై నకీర్తనలస్వీకరించి
 మాతృవారాధననువేగఁజేతుఁబూరి
 నంచుజెప్పితివి మరినాకదుంచితేమి

- రత్నజూబిలిసాగ నారాత్రిదాగ
 1080 నాడేమాకిచ్చెరోదనపాడుబ్రహ్మ
 శ్వాసయెగఁదట్టెనన్నదేజపమనీకు
 పక్కకుదరకబోవుటే పైకిద్రోవ
 సాహ బేమైన రానంటెవాహనంటు
- 1084 అంటుటిచ్చినదామెనీకమృతమన్న
 నీకృతంటుపితృచరితనిష్ఠచదివి
 దీనిజదివినచెరుకులో తేనెగ్రోవి
 దంటునమలినమఱిరుచియంటునటుల
- 1088 చేలునన్నయ్యశ్రీవాసుదేవశాస్త్రీ
 దీనితప్పులఁగవులెంతురోప్పులుగను
 ముద్దుమాటలుపిల్లవిదిద్దవలెనె
 ముందుబుడిచివి రెండేళ్లుపుణ్యచరిత
- 1092 వావిలాల్వాసుదేవసుకోవిదేందు
 బోవుపదునొకటవవారమునముగించి
 శైవుచాగంటిసాంబశివశాస్త్రీయింట
 న్యస్తి జెపితిరువదాఱువాసరమునాడు
- 1096 విశ్వనాథంబుదినికక్కఁదీరగాడు

- సార్థకానుజుడనుఁ గాన్నిరర్థకుఁడను
 రోదనము గీతమాలను నీదుప్రియము
 వెయ్యిసూటపదారు గావించిదీని
- 100 భ్రాతృచారాధననివిల్చి పాతుమునుము
 నన్నునదై వ్యతమనియెప్పుడెన్నుచుందు
 వద్దనేనుండనన్నెంత బెద్దబూచి
 ప్రొద్దుననేలేచితలఁచినిన్నుద్దిగఁబి
- 104 నీదునినువులజ్ఞేమంబునేనుజూతు
 ఇందుజదివేరుసోదర్లుసోదరీలు
 పొందుపరచిన మనకథఁబంధువులును
 చావనాయుడువంతతో వ్రాసినవియు
- 108 శిష్యులంపినయవి దీనశ్రేస్తునన్న
 తాతవలెదేవశంబులు భ్రాతపేర
 చేతగానివిపెద్దన్న చేయినన్న
 దీనిజదివినవ్రాసిన క్షానమెచ్చు
- 12 దివ్యసుక్ష్మానిశ్రీవాసుదేవశాస్త్రి
 అంత్యపుష్కరమున జన్మనానహెచ్చి
 నీకుచిండప్రదానంబు నిచ్చుతరిని

చావభోగయ్యశ్రీ :: వాసుదేవచరిత
1116 భక్తుః కద్యయితమందనురక్తుః కదగుచు ||

* ప ట్నా ది . *

ఆ॥ వె॥ మూడుతిధులుబెట్టి ముగియించెబిత్తమాట
వావిలాలవాసుదేవశాస్త్రి
భక్తిహెచ్చుజూపి బ్రహ్మశాస్త్ర్యునిపై
దొడ్డపనులుజేయు తోవఁగనక
నేడుగడవకుండ నేభాత్మమాలచ్చు
దీర్చెనన్న వత్సరీకమనుచు ||

సంపూర్ణము :

:: జనననము. విరోధిక్యత్ సం॥ శ్లేష్ఠ శు
౨ || ఆదివారము. ౧౮౫౧ సం॥ జూన్ ౧.
మరణము. హేవీశంబి సం॥ శ్లేష్ఠ శు॥ ౧౪॥
ఆదివారముకు సరియగు ౧౮౯౨ సం॥ జూన్ ౧౩
* ౧౮౫౩ సం॥ జూలై ౧౩ కు సరియగు
ప్రమాదీవ సం॥ ఆషాఢ శు॥ ౨ జననము

(344 వ పత్తి-మొదలు 347 వ పత్తి-వరకు
సంబంధించిన పద్యములు.)

వాసుదేవశాస్త్రులువారుతమజ్యేష్ఠతమ్ముడగు
ఈగ్రంథకర్తనుగూర్చివాసినమత్తకోకిలా
వృత్తములు.

- 1 శ్రీరమారమణుండుశ్రమ్యుఁడజేరిగ్రట్టునవ్రేయఁ
గా । కోరుకున్నమకాములోసమ కూర్చిపై
దొరవ్రాయఁగా । వారినాథుండు వాయుదేవుఁ
డుబ్రాహ్మణక్షత్రసేయఁగా । దూతదేశమునుం
డివచ్చిన దొడ్డతమ్ముడక్షేమమా ॥
- 2 పారమార్థికబుద్ధితోనినుంబాగుచేయఁ దలంచి
ము । ట్నూరిపేరటనాగభూషణుండమబోగని
పెట్టెఁగా । నారుంబోసెనునిర్తలాత్తుండునీరుపో
సెనునేటికి ॥దూ॥
- 3 బేరువంబనియయ్యెనీకనిస్సేహితులుమఱిపొం
గఁగా । సూరకేనిను వాడిపోసిన నుక్కి-వీం
ద్రుకలంగఁగా । పేరుమెచ్చినసుబ్బరామయశా
స్త్రి పఠతులుపొంగఁగా ॥ దూ ॥

4 కూరగాయలు వారవారముగూర్చి బంపింపి
వెగా । పేరుబేరున పట్టుబట్టులు ప్రీతిఁజెచ్చి
తివీవెగా । వారినవ్వులు వీరినవ్వులు పారగె
ల్చితి వీవెగా ॥దూ॥

5 నారనాత్ముడు మొట్టవించునె చప్పునన్ గరిం
గావఁబో । పేరుబుద్ధిఁదలంప కేగినవీరలక్ష్మీవి
ధంబునన్ । మారుఁబల్క-కనీడఁబోలినమామ
ఱందలినోమునన్ ॥దూ॥

6 దారిలోనినుఁగూడి యింటికితామసేఁదృఢుకా
రణంబేర్చిఁజెప్పుచునన్న గారును చెప్పిగారె
దురేగఁగా । నూరిప్రక్కనునిన్ను గొంగిలి నూని
నేని దివ్రాసితిన్ ॥దూ॥

ఈగ్రంథకర్త తన శ్లోక తత్త్వముఁగూ వెంకటశి
వావధానినిగూర్చి వ్రాసిన ఉత్సాహవృత్తము
లు(భాగ్యరత్నవల్లి)

1 ఎన్నిదినములక్రిందఁజూచితి నేమిపాపమిదేలరా ।
చిన్నతమ్మన నిన్నుఁజూచుటఁ గన్నులకు కలువా
యరా । పిన్నదీక్షయవద్దు నాఁడే నెన్నబ్రస్తువు

రుంటిరా । చెన్నపురినుండిపుడు వచ్చినచిన్న
తమ్మనక్షేమమా ॥

2 ఎన్ని నోములనోచి కన్నదా కన్నక్రీమహాల
క్షమా । ఎన్ని గారాబములఁబెంచెనా పిన్ని
లక్ష్మీనరసమా । ఎన్ని వరములనో వరించెనా
చిన్నిమఱదలు బుయ్యమా ॥ చెన్న ॥

3 అన్నగారితో మరణకాలము నున్నయన్నయఁ
జెప్పఁగా । గన్నయమ్మయుకళ్ళ గారునుఁ బిన్నికొ
ప్పినినివ్వఁగా । చెన్నుగా మీతాతఅవ్వల చేతి
ముద్దులుపొందఁగా ॥ చెన్న ॥

4 అన్నదమ్ములుయున్నతావనియాదరము గఁనుప
ర్చవా । కన్నతల్లియుతండ్రిమరణముఁ గన్నతా
వని తల్చవా । మొన్న బియ్యేదాక చదువుచు
నున్నతావని మెచ్చవా ॥ చెన్న ॥

5 చిన్నతనమున బియ్యేపట్టము సిరులతో సమ
కూడెరా । చిన్నతనమెల బియ్యల్ ముందునవె
స్తునీదముగెల్తురా । కన్నితమ్మనఘస్టుగ్రేడువకీ
లుపనివేవచ్చెరా ॥ చెన్న ॥

ఓం తాతనుఁ బోలిసేవునుఁ బ్లిడరిలా ఖ్యాతే
కాగా । అన్నగార్లకు రాజమంద్రిలా అం
డమొచ్చునుబాపఁ గాడన్నబందువు లెల్లదీనుని
వృద్ధికై హరివేడఁగా ॥ చెన్న ॥

7 అన్నవదినెల నప్పదావలనాదరముతోఁ జూచె
దా । చిన్నపాళ్లనుసొంపుగానీ చెంతఁ జేరిచిపెం
చెదా । వెన్నవంగిన ముడిమిలగము వే
డూతోమఱి బ్రోచెదా ॥ చెన్న ॥

8 చిన్నబుచ్చి తమ్ముడవుడె చిత్రముగఁదాఁబో
వఁగా । నన్నగార్గడతేటఁగా నీవబ్బరముగనుఁ
బుట్టఁగా । వాన్నగారాపేరునీకునునామకరణ
మువ్రాసెరా ॥ చెన్న ॥

9 నిన్నువుగిటిదినములోను నిండుప్రేమతో జూ
చిరా । చిన్నకాస్త్రయ్యన్న వ్రాసినదెన్ని
గఁజెప్పెనీ । చిన్నిఅమ్మనీస్మృతో నిదిచి
త్తమలరగ వ్రాసెరా ॥ చెన్న ॥

శ్రీ

బహుశ్రీవావిలాస వాసు దేవశాస్త్రుల గారి
మరణానంతరము వారిసోదరులకు వారిబంధుమి
తులంపిన పద్యములు.

వారిప్రియమిత్రులగు మ॥ చిలంచి ఆదినారా
యణప్ప గారంపినవి.

శా॥ శ్రీలక్ష్మిమించుచు నెల్లలోకములను సృష్టిక
దగన్ నేయుసం! శీలత్వమునుగల్గివానివరుసన్
శిష్టత్వదుష్టత్వకా! ర్యాలోకప్రవిమర్శలేకని
టుల న్యాయంబుఁజేయంగ నేలీలన్ సాధుజనా
లికాంత్రుఁడభిమోలిన్ నెప్పునూయిశ్వరా॥

మ॥ అవనికదుష్టకృతఘ్నలోభులునుమాయాపుత
దుతాచారగౌ । రవహీనావళికెల్ల పూజ్యత
యు దీర్ఘాయుర్ధనాధారభూ । ధవవశ్యాది
మహాసుఖే చ్చరమలందన్ జేయుటల్జూడన్ ।
యవివేకాధికముఖ్యహేతువయ యిట్లయ్యెన్
జగద్రక్షకా ॥

కం॥ ఇందుకుఁగొందఱుకర్తము । టందురునీకిది వి
 లాస మనికొందఱనక । గొందఱుకలిదోషంబ
 ని ! యందురిందు నెద్ది నిజ మొయానందమయా॥
 చం॥ ఎలుకకుఁబ్రాణసంకటము నెంతయుఁ బిల్లికి
 యాటఁబ్రుంచునుక । బలికినయట్లుగాదె తను
 ప్పాకృతకర్తముఁ గాలదోషముక । గలిగినని
 న్నుఁగోరిదయఁ గావుమటంచనఁ గార్యమేమిభ ।
 త్తులమొలనాలకించుటకు దుర్బలుడంచుఁ దలం
 తుడైవమా ॥

అ॥గీ॥ వావిలాలవంశ పావనశ్రీబంధు । వాసుదేవ
 కాస్త్రిపండితుండు । సంస్కృతాంధ్రయుక్తి
 సన్నతకవివరుం । చాత్తతత్వవేదియనఘుఁ
 జహహా ॥

అ॥గీ॥ దైవభక్తిసుజన ధర్మానురక్తుండు । బహుశ
 బంధులకనుబంధనుండు । నతిధిసాధుజనుల క
 ధ్యాగతుల పాలి । కల్పనాలమనుచుఘనతకృత్॥

తే॥గీ॥ ఆంధ్రగీర్వాణహళాణ భాషాదిధిషణ ।
 చణవిచక్షణకారణశక్తియుతుండు । సకలకా

స్త్రసంవేది యజాతశత్రుః । డధికుఁడత్యంత
సుజ్ఞానియనఁగఁజెల్లు ॥

క॥ కల్లయుఁగపటముఁనెఱుఁగడు । చల్లనిమానస
మౌ సకలజనములమదిరం । జిల్లగఁజేసెడినడ
వడి । యుల్లముఁగడుమెత్తదనము నుత్తముఁ
డవని ॥

క॥ భూతదయాదాక్షిణ్యస । మేతుఁడుసుజనాభిహి
తుఁడు మితభాషితుఁడు ॥ గాతరరహితామి
తనుత । మాతాపితదైవభక్తిమహితుఁడుఁబగ
తి ॥

ఆ॥గీ॥ శాంతశమదమాదిషడ్గుణైశ్వర్యుని । నిత్యస
త్యశీలునిర్తలాత్తు । నిగమవిదునినిట్లు సెనరింత
యునులేక । నస్తమింపజేయనగునెతందీ ॥

క॥ ఎరువనియోబరువనియో । కరువనియోకాకని
ట్లు ఘనప్రణ్యునినీ । వరయకమృతునికేయు
ట సరియగునాతగుననీకు సగుణదైవమా ॥

వ॥ ఇట్లుఁబశ్చత్తాపదుఃఖావేశంబున లేశంబుడై
వంబును దూరివశంబుఁగా నివ్యసనంబున మి

తృణ గురించికొన్నియంశంబులక దలంచిత
లపొసుకొనియెద ॥

క॥ హితులక బతులక సుసతీ ! సుతులక భ్రాతల
విడిచి వసుతుసుఖములక | గలిదప్పియల్పకా
లపుమితిమిత్తియునీకుఁగలిగె మిత్రరత్నమా ॥

ఆ॥గీ॥ బావయనుచునన్ను బలుమారుఁజేరుచు | న
గుమొగంబుతోడనన్నుఁగనుచు | సరసమాడు
నీచు చర్యవాకన్నులఁ | గట్టినట్టులున్న దెట్టు
నైతు ॥

క॥ నినుదలచగుండెజారును | గనునీరుంగారుమ
నసుగలకంబడునీచనపోవుటచేనీపురి | పనిదీ
రెనుపాతశాల పసయునుగూలె ॥

క॥ పరధనముగోర వెన్నడు | పరనారీగమనమె
పుడుఁబాటించవునీ | సరివారలేరియీకలి | పు
రుషునికాలమునబుణ్ణ మూర్తివికావే ॥

క॥ నీదేహగేహవిషయము | నేదేనికెజెప్పువాఁడ
విదితగదనకక | సాదరముఁదోపనాతోమో
దమునకగష్టసౌఖ్యములుఁదెలియంగక ॥

క॥ అందుకు నేమందునొందెడి । విందువు పనువిం
దునట్లు వీనులలరగక । సందియమొందక జెప్ప
ప । సందుగనున్నదనినట్లునమ్ముతింతువే ॥

క॥ నీవన్యగ్రామములకు । బోవుచునాతోడఁజెప్పి
పోవుతలపునక । బావాబిడ్డలక్షేయము । నేవ
చ్చువరకునునరయ నీవంతునుమా ॥

క॥ అనియందువిప్రుడనీయూ । టనుబిడ్డలనెల్ల విడి
చిలోనబొక్కుచుక । జనువేళసేదుప్రాణము
గననెంతగఁగొట్టుకొనెనొ కారుణ్యనిధి ॥

తే॥గీ॥ అన్యయోనిన్నుఁదలచిననియ్యెడలను । నెన్ని
యోతోచుచున్నవవన్నిశ్రవు । చున్నకొలది ర
సాతలమున్నమూల । మట్టుటా నెంచశక్యంబె
యార్యవర్యా ॥

ఆ॥గీ॥ హేవిశంబియందు శ్యేష్ఠశుద్ధత్రయో । దశిని
భానువారసుశనిపాత । మట్లునీవెపోతే యమ
రపుతంబునకహహసకలజనులు నార్తినింద ॥

అ||గీ|| ఎట్టిబంధుడై నఁగట్టిగా నేను హరిం । ధునకు స
హస్రాశమునకు నైన । నీడునోడుఁ గాడు కా
దుముష్మాటికి । దోడునీడచెల్లి కాదు గాడే॥

వ|| ఇట్టిమైత్రికిఁ జాత్రుఁడవై లక్ష్మ్యభూతుండవగు
నీవీరాజమహేంద్రవరపుర సకలకలాపాశశా
లయందు, ని. యే- పట్టపరిత్యక్తగృతార్థుండ
వై నలుబవారేడు వీడుఁగలిగి యిరువదిమూ
డేదులా పాశశాలయందు సహాయోపాధ్యాయుండవై
మధ్యకొంతకాలంబు పాశశాలల
సహాయవిచారణకర్తవై చతుర్విధ పురుషార్థ
సార్థకుండవై భాషాత్రయజ్ఞాన విశేషుండవై
యన్నిటా శేషుండవై సశేషకీర్తిని యుండవై
యశేషసద్గుణా కరుండవై భూభాసకరుండ
వై యశస్కరుండవై యుండునీసద్వంశం బభి
వృద్ధిఁ జెందుచుండుటకును నీపుత్ర పౌత్రాదు
లాయురారోగ్యభాగ్యసమృద్ధి నొందుచుండు
టకును నీయాత్మ జన్మరాహిత్యంబగుబ్రహ్మై

కృత్య సిద్ధికి బాంది శాంతినింది యుండుట
కునునా పరమేశ్వరుని త్రికరణశుద్ధిని
గావించికొని ప్రార్థించుచుండు భవదీయ
వృద్ధ మిత్రుడనగు

చిలంపి. ఆదినారాయణప్ప
రాజను హేంద్రవరము.

చారిపెత్తల్లికుమారుడును విశాఖపట్టణం
జిల్లారిజప్ట్రారు నగు మ॥ గుండువాసుదేవ శా
స్త్రిలుగా రంపినవి.

సీ॥ శ్రీవాణులెవ్వని జేరిపాయరుభవా-నీసేవమ
హిమచే నిరతముగను । సత్యానురక్తియే ని
త్యవ్రతస్థని-సఖ్యంబువదలదేచి-నయిన । వి
శ్వాస మేప్రార్థివిడువలేదేఘను-విహితంబున
తతంబువృద్ధిగనఁగ । కార్పణ్యరాహిత్య కర
ణమెవ్వనియందు - శత్రునైననుబోచు శాం
తిదెలుపు । విద్యదాతయెవఁడువిద్యార్థితతికె
ల్ల । నన్ను హతయెవ్వఁడర్థికట్టి । కోవిదగ్రగణ్య

కొనియాడగలరెని । న్వావిలాలవాసు దేవ
శాస్త్రి ॥

సీ॥ శాంతివైరాగ్యంబు దాంతవగ్గముము - మున్ను
పులకుమార్గముఖ్యదస్మి । యాంక్షేయకాళిదా
సననాప్స - మేక్స్మియర్నాటకరాజంబు దేట
గీతి । భవభూతిశూద్రకకవికాళిదాసుల-యు
ద్గ్రంథముల తెల్లుటత్సహించి । భాషాచతు
ష్టయా శేషవిశేషము-ల్పతకచ్ఛాతులప్రజ్ఞకై
ము । మున్నుతారకంబుమొగిసీజరుచరిత్ర । రా
మచరితశకటభూమయిరఘు । వంశపుస్తకముల
వరునరచించితో । వావిలాలవాసుదేవశాస్త్రి ॥

క॥ నందకరాజ్యంబునదా । నందకరంబైచెలంగు
నాతికరినమై । దెందంబులలరజదువరులందఱ
కును మిమ్ముబొగడుటాశ్చర్యంబే ॥

క॥ మీరుక్తచిరషణీయను । సారతరంబయిన కం
దశతకమువిన్ను । జారదెకస్మిరేరికి । మా
రాణ్ణాహేంద్రియన్న మనుజులమిన్నా ॥

క॥ మీపిత్రాధనమే । నోపికతో కండ్లనుదకము

లికెన్నదువక ! రూపిందిప్రేమభక్తులు ! మీపగి
దినవర్ణనంబు మేరయెచ్చెయక ॥

క॥ మీమాత్రా రాధనమును । సామాన్యముగాదువి
నఁగ జక్కనినైలిక । మామాబంధులవృత్తము ।
లేమాత్రముగాదువలేక యెత్తిపలుకుటక ॥

క॥ అజగాణీయనుశతకము । సృజించితిమీకుజా
పఁ జిత్తంబెవుడుక । భజించునిండుకోరిక !
నిజముగ సమకూడదయ్యె నెపమేమియొకో ॥

క॥ మాతులునిపేరునిడుకొని । మీతలిదండ్యలుసతం
బుమిగులమాదంబుక । భ్యాతియుమీదెసఁగోరిరి ।
యాతీరునమీరువారి యానతిదీర్చక ॥

ఆ॥ పిన్నిమిమ్మ 'శాస్త్రి' పేరఁదాఁబిల్చుట । నిన్న
మొన్నఁ గాఁగ నేదలంతు 'దేవశాస్త్రి' యనెడిది
వ్యనామముగూడ । బాల్యమందుమీకుభద్రమెగద

క॥ నానాయకురమ్మనుమని । యానాఁడొగినాకు
వ్రాయుటతిముదమొసఁగెన్ । నేనదిమఱువఁ
గఁగలనే ? మీనిక్కలై ప్రేమఁదలంపు మిక్కు
టముకదా ॥

అ॥ ఎన్నీ నాళ్లకైన నెంత పెద్దలకైన. మన్నదదీజం
దెయ్యుర్విఁదెగుటచిన్నవాండ్రమేలుచేకొనిమా
డంగఁ | గొన్నిరాళ్లులైనఁగోరదగదె॥

అ॥ అన్యదానవితతి సమితముగానిచ్చి | కన్యదాన
మొకటిఁగాంక్షదీట! జేసియాత్రలెల్ల సేవించి
మించిన | వావిలాలవాసుడేవశాస్త్రి ॥

వారిమేనగోడలగు గుండుఅచ్చచూంబయంపినవి.
క॥ శ్రీకారుణ్యగుణాకర | లోకంబునసజ్జనులవి
లోకించిదయక | సాకుమదీర్ఘాయువునిడి |
నీకుకమ్మిక్కెదనుభక్తినిర్తలమతిన్ ॥

సుగంధి॥ పట్టణంపుగొం.ను.శాస్త్రిబాబుగారిచావు;
విన్నట్టుబంధువుల్వీచారమందరాజమంద్రలో.
నిట్టిమాటపుట్టె నంచునేమిచెప్ప నస్థిమా | చి
ట్టిసోమయాజిమామ చేతిజాబుదెల్పెఁగా ॥

అ॥ వె॥ అన్నగారుపోయిరని జాబుమీఁదమా | వా
విలాలవేం.శివావధానిమామగారువ్రాపిరేమ
నవచ్చుఁద | ద్వారబంధుజనులనార్తిఁబఱుప॥

ఈ॥ కనియనిజంబుఁగాదనుచుఁ | గన్గొనికన్గొనికంటె

నీటితోఁ | డనెసనుదెంచిమామయ కటావిని
తేమన పండితాగ్రణీ | ఘనునిదె కోలువో
యితిమి గాయనుచున్వినిపించె జాబుదా |
నినివినియున్న నంబుగన | నేరకనిక్క ముతల్లడి
లైడున్ ||

క॥ రావేమిరాల్చి హేంద్రపు ' మావారలజాబు
లంచు వదిగుండెజామీ | యీవిధమనవినవ
లసెనెమావా-వా-శాస్త్రీమామ మరణంబక
టా ||

శా॥ రోగంబైన నెటుంగమైతిమికదా రూఢంబుగా
నెల్లరున్ | బాగౌచున్నదిపక్షవాతమని విస్ప
ష్టంబుగావ్రాయుటన్ | వేగన్వర్గముగబృ
హస్పతిమహా విద్వాంసులంచున్గన | న్దాఁగో
రన్దివిజేశ్వరుండు తగుదూతంబుచ్చి కొంపో
యెనే ||

సీ॥ చదివెడివిద్యార్థి సముదాయమునకును - తాన్
హంబుగావిద్యఁజాలనేర్చి | హూఁసంస్కృత
భాషలొప్పుగాఁ బరికించి తెలిగించి పాఠము

త్వలయఁజేసి । కాలేజితెక్కర ర్ఘనసంస్కృతాంధ్రవి - ద్యాధ్యక్షదాధ్యక్షతనువహించి । ధరయూనివర్సటీవరపరీక్షకులుగా-నియమింపబడికీర్తినెగడఁజేసి । రనివినుతసల్పసత్యవాక్యంబెపల్కి । పరసతీపరాజ్ఞుఖులనఁబరగిబంధు । జనులలో వన్నెకెక్కి సద్గుణులనంగ । మించి బియ్యోయనుచు చిల్వమెలగెధువిని ॥

మ॥ ఒకవిద్యన్లు నుడఁన్నలోకముననోఁ హూయం చుఁగ్గింతున । ర్వకలాధ్యక్షుఁడటన్న జెప్పవలెనేప్రావీణ్యత స్సంస్కృతాంధ్రకవిత్వములమేటి నామెలగి విద్వాంసుండు నాన్తూని భాషకునై పెంపునుఁ గాంచెఁ దానిఁదెలుపన్నాధ్యంబెయెవ్వారీకె ॥

క॥ అష్టానీపాత్ర ములిటుఁదెమ్మా పొరబాటులున్న దిదైదసిఁదెన్నై । కొమ్మా ముద్రింపింపుము సమ్మతిననిచనువుఁజూచునన్నేహముగె ॥

క॥ శుభముశుభమనుచు నెప్పుడు । విభవంబునవెలయునట్టి విద్వాంసునకు ॥ లభియింపదయ్యె

జిటుతలశుభప్రదపుఁ గార్యములనుఁజూచుటక
కటా ॥

క॥ తగ్గి బలముమనలోనొకదిగ్గజమబెగూలెనన్న
తెఱఁగునదోచెక॥ ఎగ్గేమియున్న మొదలుగఁము
గ్గురుపండితులుమమ్ము మోసముచేయక ॥

క॥ నాకొఱకుసమస్యనెఱపి' చేకొనిపూరింపుచును
చుఁ జెప్పినగుమో; మేకరణిఁబూతుమింకనని
యాకులతజనించి నేమి యనుదానకటా ॥

సీ॥ సత్యంబుతనదుసాం గత్యంబుఁగలవానిఁబాసి
తిననిచాలగానిఁజెందఁ । బండితోత్తముగోలు
పడినారమనిదండి- విద్వాంసులెల్లరువిన్నఁబో
వ! సోదరీసోదరులాదిగాఁగలబంధునివహంబు
లార్తి చేసవనిఁగుండ । నత్తయాపూర్ణ మహా
లక్ష్మణుసుసాధ్వీ-పతిహీనయైదుఃఖభరముఁదా
ల్చు । ప్రధిత హేవళంబ్యు, జ్యే, శు, త్ర, ఖరక
రునిఁ । వాసరంబెట్టిపాపిష్ఠివాసరంబా । వావి
లాలబియ్యె వాసుదేవశాస్త్రి । మక్తి నందించి
తే సర్వశక్తియుక్త ॥

క॥ పుత్రికలుగలరయినన ! త్పుత్తులగనొనర్చిమా
 లుబోషిపు...లోకప్రసాదాధామొక్కదం
 ధాత్రికదమతండ్రిపేరుదద్దయ్యబెనుపన్॥

వారిశిష్యుడగు భాగవతుల కృష్ణయ్యగారంపినవి.
 స్తో॥ శ్రీవావిలాలాస్వయ జాతవాసు । దేవస్థిరాం
 కీర్తిముపేత్యవిద్వాన్ । అవాపవాకంబుతశుక్ల
 శుద్ధచతుర్ద శీవాసరహేవిశంబా ॥

సీ॥ సకలకలారత్న సమితకంభోరాశి . విద్యార్థు
 లకునెల్ల వేల్పుమాగు । గుణసౌరభంబుల
 గొలిపెడుమలయాద్రి - నీతికోవిదులకు నేస్త
 గాదు । భూరికవీంద్రులమంగొంగుబంగారు-
 పండితమండలిపట్టుగొమ్మ । వైదికాచారము
 లొప్పిదిచేసెడుతావు-కన్యకునద్వరుగల్పుమేటి॥

గీ॥ వసుధశ్రీవావిలాలాస్వయాయుజలధి । చంద్రు
 డౌవాసుదేవ కవీంద్రుడకట । యస్తమించెను
 దీరనియార్తియెలమి । కువలయంబునకొదవె
 సంకోచమలర ॥

సీ॥ వలయుపాతముజెప్పగలనీదుపదమున - కర్న

మొదటిలోక । ద్వయమొనరించి వసీవువా ।
వా శాస్త్రీ ॥

చ॥ చలమునబోక మీకవిత చక్క-దనంబుల కింద
మెచ్చెదక । బళివసురాయు డాయనుచు బ
దైపు గమ్ములునాకుబంతురే । రిలనిక హేమిళం
బిసమ శేష్టపురుషుడమునం ద్రయోదశిని । గలసి
నభాను వాసరమునం దివికేగితి వక్కటా । స
మజ్వలమతి వావిలాలకులపావన భావనట
ద్విపావనా॥

వారి మేనయల్లులు భువనగిరి కోదండపా
ణి శారంపినవి.

సీ॥ శ్రీవావిలాలాన్వయవార్యదుగ్ధాబ్ధి-వర్ణనాతీత
సంపూర్ణచంద్ర । హూణకర్నాటగీర్వాణా
దిభాషాధు-రీణ తాధికల సద్వాణిసాంద్ర । తే
జసంపద్మణ రాజి ధర్మోద్ధర్-రాజవిద్యార్థి వి
భ్రాజి తేంద్ర । భాషాంతరీకృత ప్రాధ తర
గ్రంథ-మండలమండన పండితేంద్ర । పరుషవా
క్యవిమూర కృపావిశాలా నిత్య సత్య సుధీంద్ర

సాంగత్యరాజ్యం హేంద్రపుర నివాసాయంచు
 నెల్లజనులు వినుతినల్పగఁనొప్పెడువిబుధవర్త్యం
 సీ తొలుదొల్ల హూణభాషలలో నినాటకం-బుల
 దెల్లజేసినపుణ్యలీలె విదపసంస్కృతములోఁ
 దెనువునొందిన బుస్తుకములఁ దెల్పించినఘనులు
 మీరె యావెనగ-నూత్నంబులొగ్రంధసముదా
 య-ములను సల్పినకవి ముఖ్యులీరె చిన్నిపాత్ర
 మ్ముల నెన్నియోకావించి-ఘనత కెక్కినశుభా
 కారులీరె పెద్దవాండ్రనుబూజ్యులఁచిన్ననాం
 ద్రాసర్వజీవులయందును సమతగలిగి కరుణ
 మ్రొటించినట్టి సత్పురుషులీరె వేయునేటికిన
 చాఢ్యస్త్రవేత్తలీరె॥

క॥ కర్ణకఠోరమ్ముగనా కర్ణింపగవలసెనేయకట
 యేమందీ వర్ణములమీచరితసం పూర్ణమైయ్యె
 నని దుఃఖపూరితమతివై॥

సీ॥ కన్నీరుమున్నీరుగాఁజూరమీజాయ-విలపింపఁగా
 వినఁదలఁపనిట్లు తోఁబుట్టువులును గారాబుత
 మ్ములతోడఁబలువరించినవినఁబడనియట్లు బం

ధువ్రజమురోద నాంధ కారతఁదగు. లోక-నఁ
గాంచియు న్ననుఁగొననియట్లు మిత్రసంఘమున
చృరిత్రయంచు నిల్వ-సమయంబుకాదని జరిపి
నట్లు తమకసాధారణంబైన తామసంబు । ని
ప్పుడేమిటికోవహించినారు । కనులలోదివ్య
తేజంబుఁగనఁగఁద్రప్పి కొంటిరోపాపులన్జూడఁ
గూడదంచు॥

గీ॥ ఎఱిఁగియుండినవాఁడొకఁడేనిరాఁగ సొంతము
గనేయెదుర్కొని శుభములడుగు మీరలిదియే
మిసద్బంధువారమెక్క । డఱచి యున్బిల్వఁగా
నుందు రెఱుఁగనట్లు॥

క॥ అఱచినఁగలవరమగుననిచిఱుసన్నలసల్పఁగాని
సీయికఁదగది తఱి నేగవలయుననిమది నెఱిఁగి
మమున్వీడిపైకినేగితిరోకో॥

ఉ॥ ఓయనియల్లరుంగదిసియొక్కతఱిన్వీటపించుచుం
డఁగ న్నూయఁగఁదోచెనేవెతనుముంచినమస్తజ
నంబులన్వీశే! పాయతధర్మయుక్త! తగు నామ
ముఁబాయఁగఁచిల్లలిప్తునా! న్నాయెటకందురే

మిటదులాండగ? వాలేటమూయజొచ్చనే||

క|| మీసత్యవాక్రప్తపంచము| మీసరసత్వాభియుక్త
మితభాషణము|| మీసాంగత్యాధికతయు| మీస
మతయునిండుజ్ఞప్తి మెలంగకయున్నె||

ఉ|| ఏనలరాల్తుహేంద్రపురికేగె దనాదు వఱుది
పెండ్లిక| చ్చోనాకకొంతనేర్తుననుచున్నదిసంత
సమొందుచుంటినే| కానియిటెన్నదైనంగలంగా
నియెఱుంగంగనైతిజూడంగా| నైననునోచకున్న
నికనెట్టులఁజాలెదనేర్వనక్కటా||

గీ|| సమమగాంగవిత్వంబునుసన్వినట్టి భాషమఱు
దులునున్నహభావమలర | సన్నలేర్పఱచియ
వెసఁజనినయటు | లొకరివెంబడియొక్కరు
ఱికినారొ ||

శా|| శ్రీ. వా. వా. బి- యె- మామగారింగనవాం
చింపన్వృధావారినిం| కేవీధిస్వదుకంగల
ముకదాహృద్విధిదక్కంగన| బ్యావస్తుందయి
నన్గనంగలమెయొప్పన్ ? సేటితోఁబూర్తి శ్రీ
వే.వా . వా. బి-యె - మామగారిచరిత్రార్థు

క్తుసుయ్యోంజుమీ ॥

9.॥ హేనిశంబుత్తరాయణ శ్లేష్మశుక్ల । భానువా
ర చతువశిపాణములను । వీడినబుబియా
తేంద్రైవేబుగాగ । మోక్షమందితిరే యిహమో
క్షులరయి ॥

వారిప్రియశిష్యుడుదువ్వురిచాలకృష్ణమూ
ర్తిగారంపినవి.

శా॥ శ్రీమదాజమహేంద్రపట్టణలసతాశ్రేణిహూ
ణాంధగీ । ర్వాణోక్తిప్రతిపత్తికల్పన చణశ్శీ
వాసు దేశస్సనే । ఆత్మాయాస్యగ వావిలాల
కులనార్జాత ప్రభాతారుణో ॥ బహుస్తాదృఢ
తాత్త్విష్ట పసుఖంజాయెతరాసతులై ॥

శా॥ సాక్షోదీవనచేన్ద్రియస్వ సుఖమేవేహాథతేము
త్రేవా । శోచ్యోయద్యపినైవతావకజనస్తాదృ
క్త్వదీక్షాపరః । ఆస్తామేతదయం కృతీనిరధిక
బ్రహ్మతనాతిష్ఠతా । ధేతుశ్చేచ్ఛుచినీదృశేధన
యుతేవంశేమణిర్జాయతాం ॥

॥ వావిలాల ముహూర్త వారిరాశి సుధాకరం ॥

శ్రీవాసుదేవార్యకవిం సంస్తరామాద్యభాగ్యతః॥
 శా॥ కత్యధ్యాపయ దాశ్రితాత్మనిలయానుత్యన్య
 తోతర్పయ । త్కత్యర్థైఃకతి భున్తకైఃకతిపతైః
 కత్యర్హతైః సూన్యతైః । కత్యధ్యైష్వకృతీర్షుదా
 కృతకతిశ్రీవావిలాసాన్వయా । జ్ఞాతోద్యోతి
 ఖనప్రభాత తరణిః శ్రీవాసుదేవస్సృధీః ॥ ౪ ॥

బ్రహ్మశ్రీ వాసుదేవశాస్త్రిలుగారి మరణానంతరమువారిప్రియ సోదరులగు అద్వైత బ్రహ్మశాస్త్రిలు రచించిన కీర్తనలు.

కీర్తన ౧.

రాగం॥

తాళం॥

“రామానీకేటికి కోపము” వలె.

అన్నాతతురపడితివేమయా । నీ । కున్నజబ్బు
కుచాపువంతయా । యొన్ననే నేనునా - వె
న్నంటిమఱుదలు । చిన్నన్నబుడుతలు । చెన్ను
గచూసొచ్చితిమి ॥

1. వాపుదీసెపక్ష-వాతమూ । గూడ । సాపుగఁ
బోయెననిబల్కివా । ఊపిరిగొట్టు నొప్పి,
చూపింది, పోనని । కాపులుగాయించుచు, జె
పితివిపోయిరమ్మని ॥ యన్నా ॥

2. లక్ష్మీభవానుల నెప్పుడు । యిటు । పక్షముల
లాలించగాంచితి । శిక్షజేసితివినా, పక్షవా
తముగనిము । ముక్కుతొరకములొ - ముక్కి

వాండగలము || అన్నా ||

3. పనివృద్ధి కై గేజెటిలను । ఎవుడు । గనుచుం
టివి - భాయిలానుండియు । జనిపోతివయ్య
పసుల్ హెచ్చుతరివచ్చెను । మనమొకటితలం ?
చిన భగ - వానుడొకటిదలచు || అన్నా ||
4. సోంపిన్ని తత్వమొలనరశితి । నిండు । జపము
తో కడవారముగడపితి । పాపణ్ణికనకనే ప
డిపోయెననిబోతి । పాపలపై దయతప్పి ||
తన్నా ||
5. తమ్మలనన్నలంజెల్లెల్లా । ముసలమ్మలత్తలబం
ధుతతుల । నిమ్మహిసీవలె నెమ్మిబ్రోచువారు ।
ముమ్మాటికినిలేరునమ్మ మద్వయితము || అన్నా ||
కీర్తన ౨.

రాగం

తాళం

“వాసుదేవపరబ్రహ్మమూర్తికి సాటి వాసుదేవ
పరబ్రహ్మమే” వలె.

వాసుదేవశాస్త్రి యన్నయ్య నీసాటి భాసు
రులు భువిగలరే | మా సోదరులలోను | మ

హేమదుర్గముగ వెలిగి | వాసుదేవుని శేరిభాసి
ల్లబోతివి || వాసుదేవ ||

1. తల్లిదండ్రులవయసు - తరిరాగతర్లుట - తగిన
పననిదలంచితో | పిల్లలిద్దటిమై - చిల్లిగవ్వం
తైనబ్రీతిలేకపోతివో | చెల్లెల్లనిద్దట - చెం
తనుంచుకొని - చెప్పక నెచ్చెల్లితివో | తల్లిమా
స్తు మర-తత్తున్నదీక్షన్న | పిల్లలైన సేవప్రీతిభీ
తులంజేయ || వాసు ||

2. పిన్ను యసువవున్న - చిన్నవడి నెట్టి వెనుబా
టువచ్చునని | కన్నబిడ్డలీ-చిన్నతనముననే -
నినుబాసుటబ్బునని - మున్నెపుడునీవలన-విన్న
టులేదనీ - కన్నతెలియలేదు|చిన్నన్నకాస్త్రం
య్య చిన్నచాటివరప్రసాది - కన్నుమూసిత
మా-కన్నులంపంగొట్టి || వాసు ||

3. గౌరవవిరుదులు, గౌనరిచ్చునగ, కవరువచ్చె
రాణి | శ్రీవిక్టోరియచరిత, సవిరించి పంపుదు
ను ; కవిరుదులందుదును|భువి బాబిలిపండు
గలు, పురిపునిచెలగనీ, పురికినశురమ్మనవా ! చి

వరచూచినపుడు, వచ్చేనడికినేడు , అవినిదా
టితిశోక, ఆబ్ధిపండుగలాశ్చై ॥

ఇద్దరణిసిపేరు, శృద్ధిబొందునయ్య, పెద్దలాశీ
ర్వాదముల్ । సిద్ధమైయున్నవి, విద్యాబ్జివం
హ్రతప , స్పిద్ధిదారికవేగ । సిద్ధసాధ్యసేవ,
సాక్షిగానీతి ట్టి, సాధుమరణముదారికెంక ।
పాదసేవకుండచు, ఛాత్రుండను, తమ్ముండచు,
వ్యర్థుండ నవ్యక్తుండ నద్వయితమనిననుంబి
లుచు ॥ వాసుదేవ ॥

కీర్తన ౩.

రాగం॥ తాళం॥

“రంగా శ్రీరంగావాసా” వలె.

వాసుదేవ మహారాజా వార, దానిశేరివా,
పరభోజా । ఈశనదృశుండవైచెలంగి, భూమ
రుల పలుబోయి చుండి, తానిం గన్న లెక్క
పదవిని, దానిలుచు వదిలితివి దేహము ॥
వాసుదేవ ॥

గౌతమిని మాతాపిత్రులతో, గలిసి, సుతు

లాలన c శేషబోతో | ఆతురంబదిచూచు
వారల-కడ్చుతం రెట్టింపుచున్నది, వింతగా
మాట్లాడుచునె, రవ్వంతలా కనుమూత వేసి
తివి || వాసు ||

2. రాజన రేందుగ్రోహిం , కా , తేజిన యిరు
పుష్కరములు | తేజముగ బోధనలుజరిపి,
వాజలను బియ్యేబుశేసి, నైజనవ్తార్గముల
జరిపి, తాజమందితి, గొప్పదొరల || వాసు ||

3. అయిదు నెలలశిష్టాంటు , అధి , కారము
నిన్నా శ్రయింప | అవనివెలసిన ఆజుఁ డొ
భవుడొ, ఆది విష్ణుఁడొ మహేంద్రుఁ డొ
యిన, అగణితో పాధ్యాయ ప్రముఖుల
నాదరణముతో బెంచి మెరసితి || వాసు ||

4. చెల్లెళ్ల కేళ్లుయేర్పఱచి | కన్న | పిల్లల కార్వ
ములుజరిపి | తల్లివృత్తు దేవివెంటనె తల్లిక
వత్తుననక యిట్లు | కలలో గనుదాంపత్య
మిచ్చి | చిలుకవలెనెగిరితివి-చిటుకలో || వాసు ||

5. వావిలాల వంశసోనూ | హా | చావుహేవి

శంబి నాను । వక్షా శేష్ట శుక్లచక్షుర్శశి
వాసరముభాసగుని ప్రీతిది । జావదారక్తతై
చావుమాకని అవ్వశెప్పు గనవ్వవికను॥ వాసు

6. నాల్గుపదకొంట్లునావయను । మన । నాయన
మృలదేసీవేంట్లు । నలుబాదారేనూరుసీకయ్యె ।
నూలనురాణికి, రత్నబ్యాబిలి । విలువలేనియు
శ్శపములో, పెల్లురోదనరోజుమాకిది ॥

7. అమృతకకల చావుకన్న । శాస్త్రీ । అన్న నీ
చావు దుష్ఠరమో । ఆదిలోబియ్యెగా మెరసి
తి । ఆరుమగడలు మెడలుశెందితి, వంతలో
గవిశేఖరుడవై, వింతపుత్తముతెన్నొవ్రాసితి
॥ వాసు ॥

8. సాధ్యపూర్ణమహలక్ష్మమ్మ । ముందు । శ్రీరు
క్మిణిపాపాయమ్మ । పృథ్వీనిద్దలు, సతులనందితి,
పద్మజ్జనమువేలటోచితి । అద్వయితబ్రహ్మశా
స్త్రీరామక । సార్థకసుజునిరోదనంబిది॥ వాసు॥

కీర్తన ౪.

రాగం

తళం

“హరి హరి హరి యిందురారా” వలె.
వాసుదేవశాస్త్రి పాసిలివాధువిని కాశికేగి
ననాడె కానరావనుకుంటి॥ వాసు॥

1. నందిగా మబంధు | బృందముకేడిక్కో-నంద
డిసితోబోయె | మందేశుదయబాయె ॥ వాసు॥
2. తల్లిగర్భముకు-దారిబెట్టితివో | పిల్లలముద్దులు
యెవరి-పాలుజేసితివో॥ వాసు॥
3. రాజమందిరిమాకు | రాజిలుస్తశానమో | భో
జరాజుమాడ్కి | బ్రోచితిపండితకోటి ॥ వాసు॥
4. అన్పదములకెల్ల-అణిముత్యమునీవె | అన్నవర
ప్రసాదని- అనంగవిసలేడె॥ వాసు॥
5. చిన్మనాడునేను-నినుగొట్టిన కథలనుచు | పిన్న
వాండ్రితోతరుచు-ప్రీతిబలుకవా॥ వాసు॥
6. వర్తలేదనికోప | మొద్దుసుమండీ | అద్వయితం
వెన్నంటి అగుపడుచుండడ॥ వాసు॥

కీర్తన x.

రాగం

తాళం

“ఏల ఏలమ్మ” వలె.

ఏమి అన్నయ్యా! యీ హాశ్వర్య! మేమికాస్త్ర
య్య- యీయక్రమమిదేమి॥

ఉ॥ ప॥ కన్నకకట-గా-రెన్నినమనత! మ్మన్నబిల్చుచుం
డకను- మూసితివీ॥

1. వెట్టితొమాట- పోతుందనిజెప్పి యెన్నిచిలచి
నా- ఎగిరితివయ్యా॥ ఏమి॥
2. పిచ్చిశేషమ్మలు- నిలచి అన్నన్నని, పిలచినపలు
కవు- ప్రేమలేదయ్యా॥ ఏమి॥
3. చిన్ననాటి చిట్టెన్న ను జెంచిన, పిన్నిమామల
ను- గనవేమయ్యా॥ ఏమి॥
4. వదినెపిల్లలతో- వనరుచు నిల్చుండ! కరుణ
మానిమఱి- కదలవేమయా॥ ఏమి॥
5. లక్ష్మీభవానుల- వక్షస్థలమునుంచిలాలనశేయు
చుమోక్షమందితో॥ ఏమి॥
6. కడగొట్టుతమ్ముడు- కడుభక్తితోనీ దండనుండి

- గొల్వ- వడిబోతివయ్యా॥ ఏమి॥
7. మర్ది నారాయణ పెద్ద పృథ్వీశాస్త్రి మామలు
లేరని మతితోకింప॥ ఏమి॥
8. చావపట్నమున- చావఁగఁబ్రతుకుట భారమని
తోచి- భువివదిలితివా॥ ఏమి॥
9. అన్నగార్లు పట్టణములనుంచిరానిన్ను బూడరా-
మున్నెబోతివి॥ ఏమి॥
10. మేనమామలకు- ఉన్నభోగయ కన్నబిడ్డబో-
నినుబూడడయా॥ ఏమి॥
11. వద్దలేదనియీ-భ్రాతృ డద్యముతము ద్వారా
శమంజరి-సున్నులనేడైన ॥ ఏమి ॥

కీర న ౬

రాగం॥

తాళం॥

“రామనీసమానమెవరు” వలె॥

అన్ననీసమానమెవరు- అవనీశులగానలేము ॥

కన్నులార నలుబడేండ్లు గంటిమిసీ- తెన్నుమ

హిని॥ అన్న॥

1. పండిత ప్రభువనఁగనీక - పాటైనచిరుదుగాని-
తంద్రినిమీరితి విఖ్యాతి-మెండైన పట్టణముల ।
అన్న ॥
2. మేటిబ్రహ్మజ్ఞానివని - సూటిగజగమెల్లబలగ-
కోటిశ్వరులైన మీకు గోటిలోని వారైతిరి ॥
అన్న ॥
3. గవనరు రాణిగార్వేరను. కవనముసమకూర్చ
గోరినవరణ చేయక నెవేగ- భువిదాటితివేల
నయ్యా ॥ అన్న ॥
4. విన్నదీప్తీనిన్ను నమ్మకొ - ప్రీతిభువినివిద్యగలు
ప- కొన్నిరోజులయినపుండి వెన్నుదువ్వకబో-
తివా ॥ అన్న ॥
5. ఆధానము చేయఁబోయిన - అధ్యయన పరుల
దావల - ఆదరించిసాగవైతి - అవతారసమా-
ప్తిదొరై ॥ అన్న ॥
6. ముద్దుబిడ్డల నిధరలో - బుద్ధులతో గనువాడ
ను - అద్యయితము నమ్మగొప్ప - శుద్ధ తత్వ
జ్ఞానిదివిని ॥ అన్న ॥

వారి మేనయల్లులు కొండుభొట్లు వెంకటశివావ
వధానులు గారంపినది-

“జలజోద్భవసీలానలగి జేబాలావలె”

✽కళ్యాణిరాగం - ఆటతాళం ✽

అయ్యయ్యోయిదియేమి- అన్యాయమకట
వెయ్యినోములపంట- బియ్యేపోయెగా॥ అయ్య॥

1. కుయ్యాలించెడు మామ- కూటమునొదిలి
చయ్యన వైకుంఠ- పదవిచేరెంగా॥ అయ్య॥

2. వాసుదేవశాస్త్రి- వాసుదేవుడే.

దాసులపాలిటి- ధనకుప్పగదవే॥ అయ్య॥

రాజీసగ్గారురాణించెగదవె

నాణెమాగోవైడల్లంచెనుగదవె ॥అ॥

అంధ్రసౌంస్కృతహాణా- భాషాలదెలి

అదాలవృద్ధులకు- అన్యోన్యడవుగ ॥ అ॥

వేదవేదాంతముల- వేవేగనేర్చి-

వేత్తలరావించివిత్తముసగునుగా ॥అ॥

నాటకాలంకార నానాశాస్త్రముల-

పాటించినేర్చిన- పాపవర్జితుడే ॥అ॥

నిత్యవై మిత్తికనియమమతోడ-
 సత్యహరిశ్చంద్ర- డనగబరగమగా ||అ||
 కవిజనములలాన- కవిరాజుయితడే-
 సవినయమొనొందు-సజ్జనుడితడే ||అ||
 ఒద్దికతోనెవ్వు-బుద్ధులగరవు-
 ముద్దుకూతులతండ్రి- శిశిచెందెనుగా ||అ||
 పరస్త్రీలనెరుగని- వ్రుహోత్తమండే-
 సరసగుణాధ్యుండు- సతహితయుతుడే ||అ||
 శిష్యకోటిలోన- శిష్యుడల్లుడనా-
 శివపాహిచెంకట- శివదాసుడనుగా ||అ||
 318-319 పజ్జులకునంబంధించిన తోకచుక్క
 మీద పద్యములు.

సీసమాలిక.

దంభోభిధారయోధవళ చామరమేమొ జలజ
 లోచను పాంచజన్యమేమొ | కల్పద్రుమం
 బేమొ కామధేను స్వేతవాలమో శివునిచే
 శూలమేమొ | మందారసు మదివ్యమాలికా
 వళులేమొకోరక వ్రంజమోగుచ్చ వరమొ |

కడలవేల్పేనుఁగువిదళించు దంతమో, నెఱిసిన
 పాలోమి నెఱతనెరులూ । నారదువీఁయో
 నవనీత పక్షియో రంగుమీఱిన పాలపొంగు
 లేము । అద్రిమహామని యాదలజడలేము,
 మేటిదేవేంద్రు కిరీటమేము । శబిరాగిడితోడి
 జడభర్త కాంతియో, మెడలోని ముత్యాల
 మేల్లినరులూ । రాత్రికామినిభర్త రావాని
 మోముపై దిద్దిననామంపుఁ దిలకమేము ।
 నవరాత్రములు వచ్చెనను తారకబ్రహ్మరూఢ
 చూజ్యోఁగెస్వరూపమేము । పరదేవిభక్తులై
 బ్రతుకుడి జనులించు కాలంబు బోధించు కా
 హళమేము! అభ్రతరంగిణీయతుల కల్లోలమో
 రాయంచలో, భోగిరాజరాజో । బలరామ
 పొరువంబిలఁ దెల్పునాగలో, పావకు జ్ఞా
 లలో, పద్మవనము! యనుచుజనులాడుకొనఁ
 జాతుననుదినంబు ! తోకచుక్క, నీశిల్పధూమ
 కేతు ! వల్లంబుట్టు నరిషముల్ దుల్లంబుచ్చి
 ప్రజలఁదాలించు మద్యైశ్వర్యదేవి ।

౨౩॥ తోకచుక్క జూచితోనే నాత్మల్లి !
యైనకల్వకొలని ఆయమాంబ ! వ్రాసెదీని
గొనుడి, పండితవరులార !

వావిలాలవాసుదేవకాస్త్రి

శిష్యాహవృత్తములు.శి

శిల్పకంబు దీనిపేరు చిన్న ముత్తియంబుగా !
బొల్పుమీటు, దీనితోక కమూరెం డేమిబారె
డో; వేల్పులువ్వవల్లఁ బుట్టివెలుగు లీనుచుం
డురా, బుల్పుదీటు దోక కచుక్కపొడిచెఁ బో
యిచూడురా !

1. ఎంతపెద్ద దీనితోక, యెన్నఁ డిట్లుచూడమే ;
వెంతపుష్పలోకమందు విజ్ఞరంబుపుట్టదే ?
చింతలేమొవచ్చునందుఁ జెప్పకోఁగవిందుమే ;
నుంతభీతిలేదె, తోకచుక్కపొడిచెఁ బూడురా !
2. ఆవుఁ డొనరావిద్రోహియై బలంబు గూర్చునీ
జిఘ్రేతేని కింగిలిషు సేనతోడుపాటుమై దృష్ట
శత్రువీగి హెచ్చెఁ దృప్తి మొన్ననేకదా, సుష్ట
బోధ సేయుతోక కచుక్కపొడిచెఁబూడురా !

4. తోఁ క వెస్క, జుక్కలన్ని ధూళిగప్పి వెల్లురా!
పైకే జామరంబువోలె బ్రాహ్మింటనిల్పురా!
చీకుచింతలేనిమనకుఁ జింత లేచ్చి పెట్టెరా ! రా
కరాకతోఁ క చుక్క రా నెవచ్చె బాదురా !
5. సోఁ కకుండ నినుములాగు సూదిరాయితీరుగా
వేఁ కువందుముందు చుక్క వెస్కఁదోఁక సాఁ
గురా ! కాకులెల్లఁ డెల్లకాతెఁగాయటంచుఁ
గూయఁగాఁదోఁక చుక్క తూర్పుకొండఁదోఁ
చె లేచిచూదురా !
6. విదై నేర్చినట్టిపెద్ద పెద్దలెల్లరూఢిగాఁగొద్దియై
నదీనినడకఁ గూర్చియెఱుఁగ లేరురా । మొద్దు
బుద్ధివైననాకు మూఱమెట్లుతెలియురా । సుద్ధి
గాదునుమ్మి తోఁక చుక్కపొడిచెఁ జూదురా ।
7. నేత్రపవ్వ మొసఁగుచుండి నెలదినంబు లాయె
రా, మితులందఱేగిచూచి మెచ్చుకొనఁగవిం
టిరా, చిత్రభానువత్సరమునఁ జిత్రముండక
ట్లురా ! సూత్రమెవ్వఁడెఱుఁగు దోఁక చుక్క
పొడిచెఁజూదురా ।

3. అక్క-జంబు దీనిరాక, యద్భుతంబు, దోఁ
కరా! దిక్కు-లేని హిందువులకు దిగెనురిపను
ప్రభువురా! చిక్కు-లేల పొందగలము, చేయి
దేవుఁడొసగురా! చుక్క-పొదు వువేళఁ దోఁక
చుక్క పొడిచెఁబూదురా!

9 పెంచిపోరుదుండగిఁడు వించువెక్కిరించురా!
యించుకైనసత్యమాడ నెంచువారిఁగాంచరా
పొంచిదేవుఁడున్నవాఁడు బుద్ధిచెప్పవచ్చురా!
మంచితోఁకచుక్కపొడిచె మల్లిదానిఁబూదురా!

10. వేవెలుంగునొద్దఁదొల్లి వేదమభ్యసించెరా!
అవిరైనయాణినోటి యాంజనేయులితఁడెరా!
వావిలాలవాసుదేవు వ్రాసినట్టిపజ్జి-రా;
లేవవేమి, తోఁకచుక్క లీలలవిగొఁజూదురా!

* మత్తకోకిల. *

జాణమైరిపనాఖ్యభూపతి సత్యపాలనచేయఁ
గా! రాణిగారు దయారసంబునఁ బ్రాణరక్షణ
చేయఁగా! బైనదేవుఁడు వేయికన్నులఁ బట్టి

యుండఁగలోపమా? | యాణిముతైపుఁదోకచు
క్క మహాద్భుతంబదెచూచురా |

సీ॥ ద్విజ పుంగవుల మీఁదఁ దిరుగు దయ్యముమెప్పు
గాదదిగొప్ప ముప్పుగాక | అజ్ఞాతివిభ
వంబునాసించిపెరుగుసంపదలు సంపదలెయా
పవలుగాక | అన్నమేలననొల్ల కాగ్రహంపదు
ట్లెల్ల లగ్గుగాదదియెంతో యెగ్గుగాక ! మగ
రూపుచెడి పరమతమునఁబడసిన జయముజ
యమె పరాజయముగాక , యనుచుఁగ్రీడినివి
డనాడి యాత్మయెటుక | దివురఁగూర్చి గురు
త్వమాదిత్యునందుఁ | బరమధర్మమును హను
మద్భిప్త మఁడుఁగొఁ | దోకచుక్కవలెక
మింటఁదోకయెత్తి | చాటుఁగావచ్చెనీరేఁడు
జగములకును ||

క॥ ఇదితోక చుక్కయనుచుక | మదిబెదరక ని
చ్చలుహనుమానునిమోక్ష | ప్రదమగునుపదే
శంబున | వదలనిభక్తింజరింపవలె జనులారా !

క॥ ఈయుపదేశము నెఱుఁగుచు | మాయామో

హితుగానిమానవులకునే! యేయాపత్తులురా
 వని! పాయని నమ్మకముతోడబ్రదుకుండయ్యా॥
 సీ॥ తోరంపుసౌఖ్యంబు తులతూఁ గుచుండ మా
 యిల్లునిచ్చలును వర్ధిల్లుఁ గాక । చుట్టపక్కము
 లకుఁ బెట్టువోఁ తలుగల్గి బుద్ధిమైవారుప్రసిద్ధిక
 క్క । వనితమూలంబుగా నైరముల్ పుట్టించు
 పెద్దమ్మమముఁజూచిదద్దడిల్ల । గట్టిగామము
 నొంపఁ బట్టుపట్టినజారి ప్రతమెడగూడక ఫల
 మునీల్లుకీర్తి తెఱఁగుపదేశింపఁగృపవలసెడు ।
 మానవులమెంతవారముమమ్ముఁదన్న । వలనుప
 దునేని మహిమఁ జూపంగదయ్యు । దేవతామే
 యనై జానుభావదేవ ॥

అ॥ వె॥తోఁ కచుక్కపొడువ దోఁచినవిధమున ।
 దానిమీఁ దఁబద్యమైనవ్రాయఁ జేటుమానున
 నుచుఁ జెప్పెనీపద్యాళి! వావిలాల వాసుదేవ
 శాస్త్రి ।

అట్లతద్దె ఆదివారము, ౨౯-౧౦-౨౨

రాజమహేంద్రవరము - ఇన్నీసుపేట.

- భాత్రారాధనలో 431 వ పక్షికి సంబంధించిన బావగారుమృతినొందినపుడు, యీగ్రంథ కర్త అప్పట్లో వారినిగురించి వ్రాసిన పద్యములు.
- క॥ శ్రీరామ విజయవాడను । పేరొందినకొండు
భొట్ల పెదబావయిలన్ । భారంబనివదిలెనడి
పు । డేరీతినినున్నవార్స తీసుతమాతల్ ॥ ౧ ॥
- క॥ శాస్త్రులబావను పేరట । భూస్థలినిక నెవరిచిలు
తు బుణ్యచరిత్రా । ఏస్థితిమహాలక్ష్మస్పయు । వా
స్తవముగ చెల్లమిత్త వగచుచుండిరో ॥ ౨ ॥
- క॥ అల్లురలో పెద్దయిముది । తల్లికిగలసంతునందు
తగతామొదలై । చెల్లమిత్తకు పెదపకు । నుల్లవ
ము దుఃఖమునముంచి దొర్లితి విబలే ॥ ౩ ॥
- క॥ తమ్ముడు సుబ్రహ్మణ్యం । ఉమ్మెయితా హడలు
చుండ అమ్మసరసనే । ఉమ్మయ్యతోడ, శమనుడు
రమ్మనగారానకుటకు రాదాయనాకో ॥ ౪ ॥
- క॥ బుల్లెయ్యభూమిపైబడి । చెల్లెలు పూర్వమ్మతో
డ చేరేడ్వంగా । అల్లురుసూరయదీప్తితు లల్లరి
గచి. తశెంద నాపగనెట్లో ॥ ౫ ॥

- ౧॥ గోపాలకృష్ణశనుసుతు । మీపాపడు శరసిమ
య్యతేష్వగబ్రహ్మ । పాపయ్య, అయ్య, శేషయ ।
మీనతునిభార్గ, దుర్గి, మీరేచ్చిరొకో ॥ ౬ ॥
- ౦॥ మేనత్తలుతమసంతును । చిననాయనకున్నభా
ర్గ చిన్నవాండునిన్ । అన్నయ్యశ్శేష్ఠపుత్రా ।
అన్నయ్యని ఏడ్వబోవ అనందమొకో ॥ ౭ ॥
- ౦॥ పుణ్యపురంబను పల్లెను । గణ్యుండనదగినతండ్రి
ఘనగోపాలున్ । పుణ్యనిజేసితితల్లిని । పుణ్య
త్తుగ జేయకే పుట్టిముణగెనో ॥౮॥
- ౩౦॥ నరసింహశాస్త్రిమామయు । కరమొప్పగభా
ర్గసుతుతో, కరుణజేరరా । హరిరమ్మనంగనరి
గితి । పరమాధముచెడదెపెద్దవార్పిడరాడన్ ॥౯॥
- ౩౦॥ శ్యామలకులమేసమరదులు । బాలికలమ్మక్కలమ్మీ
గోలపెట్టగా । జాలగమరదల్లల్లలు । ఏలాగు
నవెళ్లనీకు కేలాడెనయ్య ॥౧౦॥
- ౩౦॥ శ్రీరామామాబావను । నేరములేకున్ననిమ్మ
జేర్చవేడెవన్ । ధీరుడు కవితాశూరుడు । పా
రుడుకొనికనగోత్ర పాత్రుడెమ్మెమున్ ॥ ౧౧॥

కం॥ అదైవతమూర్తనుడునను | ముద్దుగబిలచేటివా
దు మొదటిగురువ రా | సుద్దులుగ నెంచబోకుము |

పృథ్విని నీబోటిజాపంబొడగానమయా || ౧౨ ||

కం॥ ఏడాదివెళ్లలేదే | తోడుగకాస్త్రన్న సుతుని
జూడబోతిమే | బండెక్కినందిపురదే ముండిత

లామిమ్ముబిల్వ ముద్దొచ్చిరిగో || ౧౩ ||

కం॥ కువలయనందము నొప్పుగ | జవనంబు నశేసి
తనుడుఆంధ్రపద్యమౌ | భువిజనులుడలచెదరు
నిను | కవివరకన్న మృభార్యకడనిర్దయుడా || ౧౪ ||

క॥ చిన్నాయనతోనుండక | అన్నయ్యదీసిదియొక్క
అభిధానమచా | కన్నయ్య బుల్లిమామల మ
న్నన జేయంగబోతి మామలదిక్లే || ౧౫ ||

కం॥ కాస్తూరను గ్రామంబున | పేర్కొనినవావిలా
ల, పెద్దల్లుడవై | కూర్చులకొడుకుయ్యద్యో |
గూరుసరిశ్యజవ్యయ పగుర్నమిబోవా || ౧౬ ||

కం॥ మాతులపనిపాటలలో | పోతివివీతైనవర్సపో
లికలవియే | భ్యాతన్నది పోదలచిన | పాతాళ
ముదిండు నెంత పాత్రుడయిన || ౧౭ ||

భాగ్యరాధన 489వ పక్షికి సంబంధించిన
ధుమ్యునిగూర్చి అప్పట్లో ఈ గ్రంథకర్త వ్రాసిన
శ్లోములు.

॥ సీతారములపేరున | మాతాదులునిన్ను బిల
చి మన్నించిరి శ్రీ | సీతారాముని గనుకను | నీ
తోనే రాముడుండు నిరతము బావా || ౧ ||

॥ గతక్రిస్తసు శలవులతో | నతిజబ్బగ నున్నని
న్ను నయముతో గనినీ | చెతురత వాక్యాధుర్య
ములితరులకెట్లబ్బుననుచు వింత జెందితిక || ౨ ||

॥ పితలేని అన్నసుతులకు | మతిబోయిన అన్న
అప్ప మరివదినెలకు | సతికమలమ్మకునిలనే |
గతిజూపెదు రమ్మ వేగ కరణించువడిక || ౩ ||

॥ పృథ్విని బిన్నికి తమ్ముడ | అద్వైతబ్రహ్మ శా
స్త్రి కనవరతమునీ | సుద్దులుజ్ఞప్తికి వచ్చును |
బుధువులలా దొడ్డపేరబరగిన బావా || ౪ ||

| గుంటూరు బరగితి గొప్పచే భువనగిరిమంగన
శాస్త్రి మామసుతులు | అందులో రెండవది

యనపరిచేసి సోమయాజాఖ్యుడు సోముకళచే ।
 మించి పాతికవర్ష మితిదాటగానె తాపా
 గోలుపురమున బ్రతుకువదలె । పిమ్మటమూడ
 వబిడ్డ సీతారామసోమయాజుండు కొనిసొంపు
 గాంచె ॥

ఆ॥వె॥ గానివిధిగతులెవరయినగానగలరె । మొన్న
 గొలప్రోలుపురమున ముఖ్యుడయ్యె । చిన్న
 తనమున తలవాలె చిత్రమన్న । అప్పప్రభు
 తులమఃఖాబ్ధి గప్పకొనగ ॥౫॥

కం॥ మాయమయిపోగ పిల్లలు । వ్రాయస్వద
 స్తురి కార్డు వగచివ్రాసేతిక । న్యాయముగపి
 ల్లనరసమ । ఆయువుతోబెరిగి వార్లకాధారమి
 డుక ॥౬॥

❖ శుద్ధపత్రిక ❖

పజ్చి	తస్య	ఒప్పు
7	యుండె	యుండు
25	నయంబు	నయనంబు
32	కక్కయ్య	కక్క
39	దొరిగె	దొడగె
47	వదెన	వదినె
124	యింటి	యింట
138	గరసి	గలవ
190	కరగి	కలగె
206	చావగ	చావె
211	నిన్ను	నిను
213	దోసె	దోసి
214	శ్రీహరి	శ్రీహరీ
220	నామమదికలగ	నామమదిదేలిపోవ
232	కచ్చెరి	కచ్చెరీ
243	నయంబు	నయన
270	రిసి	రిగ
273	తప్ప	తప్పి
282	అబు	నాబు
	కుండేనె	కుండనే
	మన్రోహ	మన్రోహ

పుట	పజ్జిక	తప్పు	ఒప్పు
	304	జెప్పె	జెప్పి
	326	యనతి	యనచి
	351	వదెన	వదినె
	357	నె	నేగి
	420	నాడు	నాడె
	447	ప్పల	ప్పలు
	448	వైదేహ	వైదేహ
	16	నీపు	నపు
	1	జనుమ	జనుమమ
	470	భార్య	భార్యాచెల్లి
	488	పచ్చయిచి	పచ్చయ
	538	నవమిని	నవమచి
	551	లిచ్చగించి	లిచ్చగించి
	554	గదండి	గదటి
	559	చిన్ననయన	చిన్ననయ
	588	విగనవిక	విగనమికి
	599	వదెన	వదినె
	612	సరగ	సంగ
	619	యారడము	యారము
	627	పిత్రులు	పుత్రులు
	642	శ్రార్థము	శ్రాదము

10052

